

GASILEC

Cene enkratnim oglasom:

Cela stran	300 Din,
1/2 strani	150 Din,
1/4 strani	80 Din,
1/8 strani	40 Din,
1/16 strani	20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1923.

Predsedstvene vesti.

1.

Iz zadnje predsedstvene seje.

1. V predsedstveni seji dne 14. julija 1923 so bila v JGZ sprejeta nastopna gasilna društva:

- v Gasilsko župo Kamniško: Ihan;
- v Gasilsko župo Vrhniško: Vrzenec, p. Horjul;
- v Gasilsko župo Ljubljansko: Pšata, obč. Podgorica;
- v Gasilsko župo Ižansko: Jezero pri Preserju;
- v Gasilsko župo Cerkljansko: Begunje pri Cerkljani;
- v Gasilsko župo Novomeško: Štale, obč. Črmošnice;
- v Gasilsko župo Ribniško: Dvorska vas, p. Vel. Laščah;
- v Gasilsko župo Kranjsko: Križe pri Tržiču, Kovor pri Tržiču.

2. Prostovoljno gasilno društvo Krška vas se na lastno prošnjo premesti iz Novomeške v Posavsko župo.

3. Novoizvoljeni odbori Gasilske župe Vrhniške, Savske in Mokronoške se odobre.

2.

Gasilske potrebščine.

1. Gasilno društvo v Ljubečni pri Celju išče lažjo brizgalnico in drugo gasilsko opremo še v dobrem stanju. Ponudbe na omenjeno društvo.

2. Gasilno društvo v Grižah pri Celju išče šest cev-nih spojk normalne velikosti. Ponudba na omenjeno društvo.

3. Gasilno društvo v Šmarjeti pri Novem msetu išče in kupi dobro ohranjeno četverkolno brizgalnico. Kdor ima tako brizgalnico, naj se obrne na omenjeno društvo.

3.

Vožnja gasilnega orodja po železnici.

Po sklepu občnega zbora JGZ se je predsedstvo obrnilo s prošnjo z dne 25. julija 1923, št. 292, na ministrstvo saobračaja, naj bi se ob izbruhih požarov dovolila brezplačna vožnja gasilskega orodja in gasilcev, ki hite na pomoč. Ministrstvo saobračaja je z razpisom z dne 24. avgusta t. l., št. 26.137, rešilo prošnjo takole:

»Ministrstvo saobračaja ni odobrilo brezplačnega prevoza gasilnega orodja in gasilcev v smislu prošnje JGZ z dne 25. julija t. l., št. 292, ker to ni mogoče po Pravilniku o »povlaščeni« vožnji na drž. železnicah.«

4.

Prevažanje ranjencev.

Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu razglašuje v »Uradnem listu« št. 99 z dne 21. septembra t. l. naredbo o prevažanju ranjencev po železnici, G. D. br. 9110 od 4. septembra 1923, ki se glasi:

»Osebe, težko ranjene ob nezgodah, in težko bolne, katerih prevoz se ne more izvršiti v potniških vozovih, ker ni mogoče tam namestiti nosil ali podobne priprave, se odpravljajo na zahtevo s potrebnim spremljevalcem v službenem vozu potniških vlakov, kolikor dopušča prostor v vozu.

Takšno odpravljanje težko ranjenih in bolnih oseb je dopuščeno do prve postaje, kjer utegnejo dobiti potrebno bolniško oskrbo.

Za težko ranjeno in bolno osebo in za spremljevalca se mora kupiti vozovnica najnižjega voznega razreda dotičnega vlaka.«

5.

Članarina — podpora.

S prvo številko letošnjega »Gasilca« smo razposlali vsem gasilnim društvom popisnice in pa položnice za vplačilo članarine. Članarine kljub opominu do danes še ni vplačalo 87 gasilnih društev. Opozarjamo ponovno tako gasilna društva, kakor tudi župna vodstva, naj vendar gledajo na to, da vsako društvo poravnava zastalo članarino in pravočasno izpopolni ter pošlje svojo popisnico, katera velja kot prošnja za podporo iz 2% gasilskega sklada. Župna vodstva naj skrbijo, da bodo njihova društva storila svojo dolžnost, kajti onih društev, ki ne bi vplačala predpisane članarine in onih, ki ne bodo vsaj do meseca decembra t. l. vposlala svojih popisnic, se od strani zveze nikakor ne bo moglo vpoštevati pri razdelitvi podpor, kar naj blagovolijo vpoštevati tudi župna vodstva in naj za taka društva nikar ne stavijo svojih predlogov.

Občni zbor

»Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana«.

Letošnji občni zbor JGZ se je vršil v nedeljo, dne 15. julija 1923 v Ljubljani, in sicer v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Navzoči so bili: zvezno predsedstvo, zvezni odbor, 24 župnih načelnikov in zastopniki 263. gasilnih društev.

1. Nagovor in poročilo staroste.

Starosta tov. Barle otvori zborovanje ob pol 11. uri, konstatuje sklepčnost, imenuje tov. Hojana za zapisničarja, tov. Lajevica (Litija) in tov. Cererja (Kamnik) za overovatelja zapisnika.

Zapisnik zadnjega občnega zbora se na predlog tov. Sajovica brez čitanja odobri, ker je bil itak že v celoti objavljen v »Gasilcu«.

Nato poda tov. starosta izčrpno poročilo o delovanju JGZ v preteklem poslovnem letu, omenja zlasti vseslovanski gasilski kongres v Pragi, katerega se je po svojih odposlancih udeležila tudi JGZ in je stopila v novoustanovljeno »Združenje vseslovanskega prostovoljnega gasilstva«. Starosta nadalje apelira na navzoče, da ostanejo vztrajni v boju za vzvišeno idejo gasilsko in priporoča pritegnitev naraščaja v gasilske vrste, ki je neobhodno potreben za razvoj in napredek gasilstva.

2. Tajnikovo poročilo.

Tov. tajnik poroča o delovanju odbora in predsedstva JGZ, ki sta imela v preteklem poslovnem letu 3 odbove in 3 predsedstvene seje.

Dalje poroča o izvedbi sklepov lanskega občnega zbora, in sicer: o požarnem redu, o carini na gasilske predmete, o veselničnem davku, o zvišanju zavarovalničnih prispevkov, o odlikovanju gasilcev, o kontroli nad razdelitvijo podpor itd., in nadalje o raznih intervencijah, navodilih in pojasnilih, ki jih je nudila JGZ v preteklem poslovnem letu svojim članom. Glede organizacije same poroča tajnik, da ima JGZ včlanjenih 401 društvo, uvrščenih v 28 gasilskih žup, z nad 15.000 mož organiziranih gasilcev. Zveza se je v preteklem letu pomnožila za 30 gasilnih društev, ki so po večini na novo ustanovljena, dalje se je pomnožila za 2 gasilski župi, in sicer za Vrhnisko in Savsko, ki sta nastali iz Ljubljanske gasilske župe. Mokronoška gasilska župa je dobila svoj odbor, v Prekmurju pa se snujejo gasilske župe. Poročevalec apelira na navzoče tovariše, da s svojim vztrajnim in resnim delom pripomorejo k točnemu delovanju JGZ.

K tajnikovemu poročilu se oglasi zastopnik gasilnega društva v Zamostecu pri Ribnici ter povdarja, da je treba gasilnim društvom izposlovati podpor od strani zavarovalnic, na kar je bilo tajnikovo poročilo odobreno.

3. Blagajnikovo poročilo.

Tov. blagajnik poroča, da izkazuje zvezna blagajna v minulem poslovnem letu 20.716.11 Din dohodkov ter 11.356.36 Din stroškov, prebitka torej 9.359.75 Din; podporni sklad pa 9.399.65 Din dohodkov in nič stroškov — izkazuje 13.209.37 Din premoženja.

4. Poročilo pregledovalcev računov.

V imenu pregledovalcev računov poroča tov. Rojina, da so bili računi in knjige pregledani ter dobljeni v popolnem redu, vsled česar predlaga absolutorij in zahvalo. Sprejeto.

5. Proračun.

Tov. tajnik in blagajnik poroča, da znaša proračun za prihodnje leto do 20.000 Din dohodkov ter 15.000 Din stroškov, vsled česar bi bilo nekako 5000 Din prebitka. Podporni sklad se bo pomnožil za circa 10.000 Din. Proračun se odobri brez debate.

6. Poročilo tehničnega odseka.

V imenu tehničnega odseka poroča tov. Sajovic o zamišljeni ustanovitvi lastne gasilske zavarovalnice v smislu predloga tov. Milinkoviča in Savske gasilske župe ter predlaga, da si občni zbor

to idejo osvoji in voli v pripravljalni odbor tov. Milinkoviča, Arharja, Jeločnika, Turka, Dežmana, Pristovška in Sajovica. Po kratki in jedrnatu utemeljitvi potrebe po taki zavarovalnici, ki sta jo podala tov. Milinković in tov. Jeločnik kot zastopnik Savske gasilske župe, je občni zbor stavljeni predlog soglasno odobril.

V imenu istega odseka poroča tov. Rus o dobavi gasilskih predmetov, zlasti cevi in blaga za delavni kroj. V svrhu posredovanja naj bi se društva obročala nanj, odnosno glede platna za delavni kroj na Žalsko gasilsko župo.

Poročilo se vzame odobruje na znanje.

Tov. Vengust poroča v imenu istega odseka o enotnosti gasilske oprave, v svrhu tega naj bi se vodila stroga kontrola nad trgovci, ki tržijo s tozadevnimi predmeti, dalje pa tudi nad društvi, ki si nabavljajo nove predmete. Omislilo naj bi se tudi slike z gasilci v predpisani opravi ter iste razposlalo društvom, da vidijo, kako mora biti gasilec opravljen po novih predpisih.

Po kratki debati se vzame poročilo na znanje ter sklene na predlog tov. Jeločnika založiti gasilske razglednice z gasilci v predpisani opravi.

7. Poročilo literarnega odseka.

Tov. Hojan poroča v imenu tega odseka, da je strokovni list »Gasilec« izšel v preteklem letu štirikrat, da radi finančnih neprilik ni bilo mogoče misliti na pogostejšo izdajo, kar nam bo tudi v bodoče onemogočeno, če se razmere ne izboljšajo.

K temu poročilu se je vnela daljša debata, ki pa ni prinesla nobenega pravega izhoda in se je odobrilo poročevalčevo stališče, da se izdaja »Gasilca« po dopušteni možnosti.

8. Poročilo o članarini.

V imenu finančnega odseka predlaga tov. Pristovšek, naj ostane tudi za bodoče leto stara članarina, t. j. 1 Din za vsakega rednega člana, ki naj se razdeli po starem načrtu, t. j. polovica pripade zvezi, dve tretjini druge polovice župnim vodstvom, ena tretjina druge polovice pa Savezu. Sprejeto.

9. Samostalni predlogi.

Kamniška gasilska župa predlaga, naj občni zbor sklene, da imajo pri seji za razdelitev podpor tudi župni načelniki glasovalno pravico. Poročevalec o samostalnih predlogih tov. Hojan pojasni, da jim je to pravico že priznal občni zbor dne 18. julija 1920. Po daljši debati se poročevalčevo stališče odobri. Ista župa predlaga, naj bi občni zbor izvolil odsek za spremembo pravil v tem smislu, da bi tvorili vsi župni načelniki, odnosno zastopniki širši zvezni odbor, ki naj bi se sešel vsaj štirikrat na leto. Glede tega predloga zavzame poročevalec odklonilno stališče, ker bi bil tak odbor preobširen, bi bil v zvezi z velikimi finančnimi težkočami, ker bi bil po večini nesklepčen. Vname se daljša debata in ker je zastopnik Kamniške gasilske župe, tov. Cerer, vztrajal pri svojem predlogu, se je glasovalo o njem in je bil z večino sprejet. Tov. starosta v svrhu določitve kandidatov za omenjeni odsek prekine zborovanje za 5 minut. Po preteku odmora predlaga tov. Cerer 7-članski odsek, in sicer tov. Cererja Antona (Kamnik), Fajdigo Frana (Kamnik), Kerna I. (Kamnik), Sajovica Frana (Litija), Grada Ivana (Beričevo), Debeljaka Nandeta (Gameljne), Langofa Frana (Vrhnika). Sprejeto.

Tov. Hojan poroča o predlogu Slovenjgraške gasilske župe glede založbe in določitve enotnega gasilskega znaka za civilno obleko, predlaga odborov sklep, da se predlog odkloni, ker ni sredstev na razpolago; skušalo pa se bo dobiti založnika. Sprejeto.

O predlogu iste župe glede proste vožnje gasilcem, ki hite na pomoč v sosedne kraje, poroča tovariš Hojan, da se je o tem že prosilo in da se prošnja ponovi. Glede predloga iste župe, naj se uvede kolektivno zavarovanje gasilcev, predlaga poročevalec, naj se odkloni, ker tako zavarovanje ni povsem izvedljivo, odnosno bi ga JGZ ne zmagovala pri današnjih razmerah.

Predlog Posavske gasilske župe glede enotnega gasilskega znaka za civilno obleko se odkloni iz enakega razloga, kakor isti predlog Slovenjgraške gasilske župe; protest proti zadnji razdelitvi podpor pa se vzame na znanje s pristavkom, naj se župo na občnem zboru pouči, da njena društva sploh niso prosila za podporo.

Gasilska župa Savska predlaga:

a) naj bi se JGZ zavzela za ljubljansko gasilno društvo, katero hočejo izriniti iz »Mestnega doma«;

b) da se ustanovi lastna gasilska zavarovalnica;

c) da »Gasilec« večkrat izhaja;

č) da se stopi v stik s kako češko tvrdko glede dobave blaga za gasilske kroje.

Predlog a) se odkloni, ker je zadeva poravnana, predlog b) se združuje s predlogom tov. Milinkovića, predlog c) se odkloni, ker ni sredstev, predlog č) se odkloni, ker se tako blago dobi tudi doma po primernih cenah.

10. Raznoterosti.

Prošnja gasilnega društva v Lužah za dobavo gasilskih čelad se odkloni, ker JGZ nima zalog in sredstev.

Na predlog tov. Dežmana se po daljši debati odobri odborov sklep, da se vrši prihodnje leto zvezni pokrajinski zlet v Šoštanju ob priliki praznovanja društvene 45letnice. Enako se odobri na predlog tov. staroste ponovni pokrajinski gasilski zlet v Trbovlje dne 19. avgusta 1923, ker se prvi zlet vsled slabega vremena ni mogel izvršiti.

Ker se k raznoterostim ni nihče več oglasil, zaključí tov. starosta občni zbor z apelom, naj gredo vsi složno na delo za dobro gasilsko stvar.

Praški gasilski zlet.

(F. Barle.)

O češkem gasilskem zletu, ki se je vršil od 28. junija do 2. julija t. l. v Pragi, so že pisali naši, še več pa češki dnevni listi. Prireditvev je bila vprizorjena v takem obsegu, s tako točnostjo in s takim uspehom, da ne sme biti pozabljena. In zategadelj smo se odločili, da našemu gasilstvu podamo, če ne točno, pa vsaj približno sliko o poteku praškega gasilskega zleta. Namen naših vrstic je, dodati slovenskemu gasilstvu približno sliko, na kako visoki stopnji je češko gasilstvo, kako uvažuje češki narod in češka država tihe junake — svoje gasilstvo. Po drugi strani pa hočemo pokazati tudi našemu gasilstvu, kako daleč smo za brati Čehi in koliko nas čaka intenzivnega dela in vztrajnosti, da se približamo vsaj deloma popolnosti in dovršenosti češkega gasilstva.

Z gasilskim zletom je bila v zvezi tudi gasilska razstava, ki je bila otvorjena v četrtek, dne 28. junija t. l. v prisotnosti zastopnikov vlade, ministra Malypetra in Novaka; zastopstva mestne občine, na čelu praški župan dr. Baxa; zastopstva Sokolstva z dr. Scheinerjem na čelu; zastopstva novinarjev, pisateljev, generalov, gasilstva in drugih dostojanstvenikov.

Otvoritev je bila signalizirana s fanfarami z Libuše. Po pozdravu prisotnih po starosti češke gasilske zveze tov. Seidlu povzel je besedo praški župan dr. Baxa ter je v jedrnatih besedah povdarjal, da je razstava dokaz življenja in dela češkega gasilstva, obenem pa tudi dokaz kulturnega dela in dela na gospodarskem polju. Mesto Praga, je nadaljeval, priznava neprecenljive zasluge če-

hoslovaškega gasilstva, ki je poleg Sokolstva naša največja organizacija, organizacija, ki goji ljubezen do bližnjega, ljubezen do svojega naroda. Govornik je izrekel nadalje gasilstvu zahvalo za ljubezen in naklonjenost, katero je izkazalo gasilstvo glavnemu mestu republike s tem, da je priredilo razstavo in gasilski zlet v Pragi.

Minister za notranje zadeve Malypetr je pozdravil razstavo in zlet v imenu vlade povdarjajoč, da vlada v polni meri priznava koristno in nesebično delo gasilstva, ki se žrtvuje nele pri požarih, temveč tudi pri nepričakovanih drugih nezgodah, in zategadelj hoče vlada podpirati gasilstvo tudi v bodoče. Razstavi in zletu je želel gospod minister najboljšega uspeha ter proglasil razstavo za otvorjeno.

Ko je vojaška godba odigrala obe narodni himni, je podal tov. starosta Seidl poročilo o razvoju češkega gasilstva od leta 1876. dalje, ko je češko gasilstvo prvič nastopilo v Pragi s 150 društvi in 7000 člani, pa do danes, ko nastopa skupno čehoslovaško gasilstvo v »matički« Pragi, da manifestira za ideje gasilstva v neomejeni ljubezni do svojega naroda, do države, mile češkoslovaške republike. V imenu čehoslovaškega gasilstva se je govornik zahvalil gospodu predsedniku republike za ljubeznivi protektorat, vladi in mestu Pragi pa za izdatno podporo.

Nato so si ogledali udeleženci razstavo, ki je bila okusno in krasno urejena. Razstava je bila razdeljena na tri glavne skupine. V levem delu so bile razstavljene brizgalnice in gasilsko orodje od 16. do 19. stoletja, ki so predočale primitivnost preteklih stoletij. V desnem delu so bile razstavljene najmodernejše brizgalnice, lestve in druge moderne gasilske priprave. V srednjem delu so bile razstavljene različne reševalne priprave, reševalni vozovi, nosilke, obveze itd.

Podrobno opisovanje vsega, kar smo videli, bi nas privedlo predaleč in je tudi nemogoče, ker smo videli na stotine zanimivosti.

Na večer se je vprizorilo gašenje v 16. in 17. stoletju, in za tem moderno gašenje pred razstavo. Sodelovalo je 15 gasilnih društev s 40 brizgalnicami. Razlika med prvim in drugim gašenjem je bila velikanska — tu kričanje, nered in lovljenje, tam mirnost, hitrost, sigurnost in red. Slišati ni bilo drugega kot gasilska znamenja.

Po vaji je bila fontana pod Průmyslovo palačo, ki je privabila na tisoče in tisoče ljudstva.

Petek dopoldne (29. junija) je bil posvečen blagopokojnim, zaslužnim gasilcem tov. Kuklichu, Tůmy in Demartinu. Češko gasilstvo je postavilo na grobove častno gasilsko stražo in tajnik Svaza je položil na grobove vence in cvetje.

V petek se je pričelo tudi življenje po praških ulicah in cestah, zlasti so obračali nase pozornost slovaški in moravski gasilci, ki so v oddelkih z godbami na čelu korakali v razstavo. Ob 6. uri popoldne je bila ponovljena vaja iz 16. stoletja in vaja iz najnovejše dobe, kateri je izvajalo praško gasilstvo.

V soboto 30. junija je bil glavni dotok gasilstva v Prago. Vse ulice, ceste in nabrežja so bile prenapolnjene z gasilstvom. Prihitelo je tudi slovansko gasilstvo iz inozemstva, med njimi 12 zastopnikov JGZ in 5 zastopnikov hrvatske zajednice. Slavnostno razpoloženje se je razlilo po celi Pragi. Popoldne se je vršila na Stadionu predvaja za javni nedeljski nastop, zvečer pa so se vršili dobro obiskani, skoraj bi rekli nabito polni koncerti na vseh koncih in krajih. V gledališčih so se vršile za goste predstave, in sicer v Narodnem gledališču Smetanova »Hubička«, v Stavovskem Jiraskova »Lucerna«.

Tega dne popoldne se je čehoslovaško gasilstvo poklonilo na Staroměstském namesti spominu velikega Jana Husa. Nebrojne množice so se zbrale ob 3. uri popoldne pred Husovim spomenikom, na čelu jugoslovanski gostje pod vodstvom staroste JGZ tov. Barleta in predsednika hrvatske zajednice tov. Legata. Čehoslovaško

in jugoslovansko gasilstvo je položilo na Husov spomenik krasne vence s primernimi nagovori. V imenu čehoslovaškega gasilstva je govoril tajnik zletnega odbora, v imenu jugoslovanskega gasilstva pa tov. Barle iz Ljubljane, ki je v svojem govoru povdarjal, da je bil veliki Jan Hus tudi Jugoslovonom učitelj, da se imajo tudi ti v veliki meri zahvaliti njemu za sedanjí pravopis, ki so ga pozveli po njem potom gajice.

Nato so se zbrale množice pred mestno posvetovalnico, kjer je vzdana spominska plošča 27tim češkim mučenikom iz leta 1621. Tu je spregovoril v krepkih, jednatih besedah, ki so segale v dno duše vsakemu slovanško čutečemu poslušalcu, starosta šlezke gasilske zveze tov. Gudrich. Pod spominsko ploščo je bil položen krasen venec in zbrana množica je zapela obe narodni himni. Bil je to prizor, ki ne gre iz spomina.

Ob 4. uri popoldne je slavilo praško poklicno gasilstvo v občinskem dvorcu 70letnico svojega obstoja. Tega slavja so se udeležili gostje izpred Husovega spomenika, pridružili pa so se še drugi gostje, kakor zastopnik italijanskega gasilstva, Cav. Rag. And. Celi iz Milana, zastopnik litevskega gasilstva in vlade D. Lamašek, zastopnik Poljske, poslanec A. Mrozowski, tov. Pongowski, Pachelski in Radwan, zastopnik Belgije, Jul. Verdurmen in zastopnik francoskega gasilstva, kapetan J. Lerondeau. Slavnost je otvoril praški župan dr. Baxa ob asistenci več občinskih svetnikov.

Na dvorišču je bil postavljen z zelenjem in z zastavami okrašen podij, katerega so zasedli praški župan dr. Baxa, starosta čehoslovaškega Svaza, tov. Seidl in gostje iz inozemstva; praško poklicno gasilstvo pa je napravilo špalir ob obeh straneh. Gostje iz Čehoslovaške so se zbrali za špalirjem. Praški župan je v svojem nagovoru razložil pomen slavja in razvoj praškega gasilstva. Za tem je starosta tov. Seidl povdarjal, da je praško poklicno gasilstvo bilo pred 70. leti za vzorec gasilski organizaciji in da se je pri njem učilo prostovoljno gasilstvo cele republike. V znak hvaležnosti mu je izročil v trajen spomin dragoceno plaketo. Slavljenju so nato izrekli častitke starosta moravske gasilske zveze tov. Vozab in zastopniki inozemskega gasilstva.

Za pozdravi in častitkami se je zahvalil za poset in za krasno plaketo starosta praške gasilske župe tov. Demartini. Ko sta govorila še višji računski svet. Titère in pa v imenu jubilanta tov. Kořan, je g. župan dr. Baxa zaključil slavnost.

Že preden je nastopil večer, se je jelo gasilstvo zbirati na bregovih Vltave, da vidi razsvetljavo in pirotehnične prireditve, ki so bile določene za ta večer na Vltavi in na obrežjih Vltave. Po gledaliških predstavah so bili inozemski gostje povabljeni na poseben parnik, ki jih je med razsvetljenimi in okrašenimi ladjami peljal na kraj, kjer je bila postavljena dvonadstropna hiša v ta namen, da jo zažgo in pokažejo reševanje ljudi in gašenje v resnem slučaju. Prizor je napravil na množice globok in nepozabljev utis.

Po razsvetljavi se je vršil v dvorani Slovanskega otoka prijateljski večer, katerega je otvoril v vznešenem nagovoru predsednik zletnega odbora tov. Boh. Krečan. Z govori in pozdravi se je vrstil pevski zbor — oktet učiteljev, ki je žel vsestransko priznanje. Slišali smo v svoji dovršenosti himno za himno, himne vseh narodov, ki so bili zastopani na zletu in pa celo vrsto drugih, med njimi skoraj polovico slovenskih pesmi. Zdelo se nam je, kakor da poslušamo ljubljanski oktet.

Vrhunec je dosegel slavnostni zlet v nedeljo dne 1. julija. O njem so pisali praški dnevni listi na dolgo in široko, približno tako-le:

Velepomembne gasilske slavnosti so dosegle svoj vrhunec v nedeljo dne 1. julija s slavnostnim sprevedom in s poklonitvijo češki republiki. Bil je to prizor, ki je napravil na vse nepopisen vtis. Videli smo, da je čehoslovaško gasilstvo organizacija, ki ne služi samo humani

misli, temveč tudi narodni in slovanski ideji in da je moč faktor v republiki. To je dokazalo navdušeno pozdravljanje po vseh ulicah in cestah, po katerih je šel velikanski in impozantni spreved.

Ob 8. uri je bil napovedan spreved iz Kral. Vinohradov, neizprosni »pluvius« pa je zavlekel spreved za tričetrt ure, tako da se je pričel gibati šele ob 8 $\frac{3}{4}$.

Spreved so otvorile historične skupine češkega gasilstva. Tem so sledili vozovi z gasilskim orodjem iz različnih dob. Na čelu spreveda je korakal »rihtar« v spremstvu dveh mož v kroju iz 15. stoletja, Čehi s požarnimi aki, žoldnerji v železnih čeladah in z železnimi rokavicami na rokah, za njimi židje v črnih talarjih. Šestnajsto stoletje je bilo zastopano z ročnimi brizgalnicami in ročnimi lestvami. Posebno pozornost je vzbujal voz iz leta 1588., ki je raznašal vest o požaru. Na voz je bila postavljena lesena baklja in črna zastava, in raz voz je z velikim rogom naznanjal požar praški požarni čuvaj. Razvoj gasilstva v 17. in 18. stoletju so predstavljale nosilne brizgalnice brez veternika in nosilne brizgalnice z veternikom. Tem so sledile čveterokolne brizgalnice, ki so predstavljale 19. stoletje — bilo jih je 32. Dobo od leta 1853. dalje je vprizarjalo 24 voz, od najenostavnejše čveterokolne brizgalnice, do angleške avtomobilske brizgalnice z bencinskim pogonom.

Tej historični skupini je sledila vrsta gostov z dežele in skupina biciklistov. Nepozabljev vtis je napravila skupina 80 praporov raznih gasilskih žup, katerim je sledilo predsedstvo in gostje iz inozemstva. Predsedstvo in goste je pozdravljala na celem potu z navdušenostjo in radostjo tisoč in tisočglava množica, ki je napravila špalir po ulicah in trgih od pričetka do konca. Pozornost vsega občinstva je obračala nase skupina gasilskih veterinov — starih gasilcev, ki so sodelovali pri požaru Narodnega gledališča in so stali v špalirju pred Narodnim gledališčem.

Gros spreveda je otvarjala godba policijskega zbora. Za godbo je bilo razvrščeno najpreje slovaško gasilstvo, za njim v 12tih župah šlezko, za tem moravsko in naposled v 145 župah češko gasilstvo. Bile so to nepregledne vrste, ki so v osmostopih ubirale svojo določeno pot od Purkynovega do Staromestnega trga.

Dež, ki je spočetka grozil sprevedu, je ponehal in izpreved se je vršil pri najlepšem vremenu, v najlepšem redu. Praško občinstvo je z ulice, z oken in streh, z nepretrganimi vzkliki, z robci in z obsipanjem s cveticami pozdravljalo modre gasilske vrste.

Za češkimi župami, v katere je bilo uvrščenih 17 godb, je korakal moški in ženski gasilski naraščaj, spreved pa je zaključala armada 12.000 gasilskih vaditeljev s čeladami in gasilsko opravo.

Spreved je trajal od 9. uro do 11. ure 45 minut. Ob tem času so prikorakale namreč zadnje vrste na Staromestni trg. Gostje so se zbrali pod arkadami staromestne posvetovalnice in so bili priča poklonitvi čehoslovaškega gasilstva čehoslovaški republiki in glavnemu mestu Pragi.

Pri poklonitvi je zastopal vlado minister Novak, občino praški župan dr. Baxa z občinskimi svetniki, Rdeči križ dr. Groh, Sokolstvo Mašek in Vaniček, poslanstvo dr. Kramář in Stanek. Tem so se pridružili še gostje iz inozemstva in zastopstvo čehoslovaškega nemškega gasilstva. Skupino so obkolili v polkrogu prapori, v sredini pa je bil postavljen govorniški oder, okrašen z zastavami in zelenjem. Vozovi in spreved je napravil mimohod pred reprezentančno skupino, vozovi so odšli na razstavišče, gasilstvo pa se je postavilo v ozek stik na trg in v sosedne ulice.

Ko je bilo razvrščeno gasilstvo, je stopil na oder starosta Svaza tov. Seidl ter je nagovoril zbrano množico približno tako-le:

Cenjeni župan praškega mesta!

Velik dan doživlja prostovoljno čehoslovaško gasilstvo v tem prosvetljenem trenutku, ko so zbrane njegove vrste na tem mestu, ki je priča stare slave češke, posvečen s krvjo junakov, in ki vidi rasti Prago k novi slavi celokupnega naroda čehoslovaškega. Za idejo človekoljubja in ljubezni do ljudstva je združila v naši domovini gasilska organizacija četrtilijonsko armado, ki stoji danes v službi naroda in v svojo čast in slavo se uvaža danes kot državotvorna organizacija. In prostovoljno gasilstvo je poslalo danes v zlato, našo drago Prago svoje najplemenitejše sinove, da se ji poklonijo in da iz njene slave načrpajo novih moči. V objemu mogočne Prage se klanja celokupno čehoslovaško gasilstvo, v prisotnosti zastopnikov slovanskih narodov in milih gostov narodov, ki so nam blizu po svojih srcih, v svoji neomejeni ljubezni čehoslovaški republiki, obenem pa se klanja tudi gostoljubnemu vele mestu — Pragi. Naj cvete in raste naša mila, draga, krasna, zlata Praga do one slave, ki ji je določena od vekov. Večna ji slava!

Govoru je sledilo dolgotrajno pritrjevanje in ploskanje.

Po teh vznešenih besedah je stopil na oder praški župan dr. Baxa, ki je v imenu mesta Prage pozdravil četrtilijonsko armado, nesebično in ljudomilo gasilsko organizacijo, ki stoji v službi svojega naroda. Pred dvajsetimi leti, je nadaljeval, je bilo zbrano na tem mestu češko gasilstvo še neosvobojeno, danes pa stoji osvobojeno. S posebno radostjo pa me navdaja to, da morem pozdraviti zastopnike Poljske, Jugoslavije, Litvanije, velike Francije, Belgije in Italije. Pred dvajsetimi leti ste izrekli geslo: Vse za bližnjega, vse za domovino! Vztrajajte pri tem geslu tudi v bodoče v čast in slavo naše domovine. V imenu glavnega mesta Prage kličem čehoslovaškemu gasilstvu: Zdar! In zopet je sledilo dolgotrajno pritrjevanje in ploskanje. Godba je zaigrala obe himni in prapori so se nagnili nad glave vzhričenih gostov.

Po tej slavnosti se je vršila na Staromestkem namesti velika gasilska vaja praškega gasilstva, kateri je sledilo tisoče in tisoče oči z največjo pozornostjo. Češki listi so vajo podrobno opisali, mi pa konstatujemo samo to, da se je izvršila nepričakovano hitro in gladko. Pražani so pač mojstri tudi v tem oziru.

Ob 1. uri popoldne so se zbrali zastopniki vseh slovanskih gasilskih zvez v dvorani staromestne posvetovalnice, da ustanove »Združenje vseslovanskega prostovoljnega gasilstva«. Zborovanje je vodil starosta Svaza tov. Seidl.

Po vsestranskem pojasnilu o pomenu nove organizacije so se izjavili vsi zastopniki za ustanovitev Združenja. Za prvega starosta Združenja je bil soglasno izvoljen tov. Seidl, vsaka zveza pa je dobila nalog, da v šestih mesecih nominira štiri odbornike Združenja.

Pri tem zborovanju so bile zastopane gasilske zveze za Poljsko, Češko, Moravsko, Šlezko, Slovenijo, Hrvaško, Podkarpatsko Rusijo in Slovaško. Zborovanju sta prisostvovala tudi župan praški dr. Baxa in K. Vaniček za Č. O. S., ki sta zborovanje najiskrenejše pozdravila in želela Združenju vseslovanskega gasilstva najlepše uspehe.

H koncu zborovanja je bil z viharnim pritrjevanjem sprejet predlog, da se odpošlje protektorju zleta, prezidentu dr. Masaryku udanostna izjava.

Na Stadionu!

Na tisoče in tisoče občinstva je hitelo v nedeljo v Stadion — velikansko vežbališče s tribunami in odri —, da prisostvuje gasilskim vajam, ki so bile napovedane za 3. uro popoldne. Dež je lili kakor iz cedila, toda hrabrih gasilskih vrst to ni prestrašilo, vaje so se vršile kakor pri najlepšem vremenu. Vaja je sledila vaji. Za vajami z lestvami je sledila vaja samaritank, za temi vaje s sekiricami, vaje s kljukastimi lestvami, vaje z aki in skupin-

ske vaje. Največjo pozornost je vzbujal skupni nastop vsega gasilstva — tisoč in tisočglava armada s čeladami in gasilsko opremo —, da izvaja vaje s sekiricami. Krasen in do solz ganljiv prizor. Nič manjšo pozornost pa so vzbujali nastopi ženskega in moškega gasilskega naraščaja, katerim je »pluvius« jel polagoma prizanašati. Težko je reči ali so vaje s trikolorami, vaje s praporčki, vaje s sekiricami ali proste vaje najbolj ugajale.

H koncu je napravila praška gasilska župa z velikimi in kljukastimi lestvami krasno skupino, kot poklon čehoslovaški republiki. Godba je zaigrala obe narodni himni in občinstvo je z zadovoljstvom in z navdušenostjo v svojem srcu polagoma izpraznilo vežbališče.

Zvečer so se zopet vršili koncerti po raznih krajih in predstave v gledališčih, ki so bile nabito polne.

Ponedeljek, 2. julij, je bil določen za ogledovanje Prage in pa za izlet na Karlův Tyn. Zvečer ob 8. uri pa je bil za goste, zastopnike oblasti in občine županov »večirek« v reprezentančnem domu glavnega mesta. Do 250 oseb obojega spola je zasedlo krasno dvorano. Praški župan dr. Baxa je pozdravil goste ter izrazil zadovoljstvo o krasni in velevažni gasilski prireditvi. Za gosp. županom se je oglasil k besedi starosta Seidl, za njim zastopniki francoskega, belgijskega, italijanskega, poljskega, podkarpatskega, slovenskega, hrvaškega, slovaškega, šlezkega, moravskega in češkega gasilstva, zastopnik Č. S. O. in več drugih.

Preobširno bi bilo naše poročilo, če bi navajali zmišlel posameznih govorov, omenimo naj le govor zastopnika slovenskega gasilstva, staroste JGZ.

Častita gospoda! Tovariši gasilci!

Pred vsem naj mi bo dovoljeno, da Vam izrekam najiskrenejše pozdrave vsega v JGZ Ljubljana združenega gasilstva. Takoj, ko smo zaznali, da priredi češkoslovaško gasilstvo svoj prvi zlet, smo nestrpnno pričakovali dne, da Vam po dolgem presledku v bratski ljubezni stisnemo roke.

Kri ni voda, pravi star pregovor, in to se je znova in znova pokazalo že v prejšnjih stoletjih med nami južnimi Slovani in Vami severni Slovani. Iskali smo stikov od nekda na vseh poljih, pa bodi na kulturnem ali političnem polju, na polju narodnega gospodarstva in na polju karitative — na polju gasilstva. Naši stiki na polju gasilstva datirajo izza otvoritve Mestnega doma v Ljubljani — leta 1899. Takrat so prvič prispeli zastopniki češkega gasilstva v Ljubljano: Vaš dični starosta Seidl, Vaš blagopokojni Mayer in Hübscher. Ti bratje in tovariši so pri tej priliki izprožili misel na združenje severnega in južnega gasilstva. Misel je rodila sad in že leta 1903. smo ustanovili v zlati Pragi »Združenje slovanskega prostovoljnega gasilstva«. V bratski ljubezni, v bratski slogi smo se zbirali na gasilska posvetovanja sedaj v Vidnu, sedaj v Brnu, sedaj v Opavi, na Semeringu, v Ljubljani itd., prišla pa je svetovna vojna in našemu složnemu delovanju je bila prestrižena pot življenja.

Grozot svetovne vojne ni da bi našteval, rečem le, da smo pred šestimi leti, ko so pruski topovi pokali pred Parizom, ko so se hrabri Srbi, pomnoženi z našimi prostovoljci, borili za zadnjo pest svoje zemlje, ko se je sklepal žalostni brest-litovski mir s slovansko Rusijo, obupavali nad pravičnostjo božjo. Takrat so voditelji češkega naroda dvignili svoj glas »sursum corda« in v nezlomljivi vezi in volji na zmago in svobodo so sklicali posvet, da posvedočijo pred vsem sovražnim svetom s slovesno prisego, da so neupogljivi in nepremagljivi. In nas stoletne sotrpine so povabili kot soprisežnike na zadnje pobratimstvo, na skupnost v življenju in smrti. Železna zavest, da nam je sojena skupna svoboda ali pa skupna smrt, je ustvarila ob 12. uri koalicijo src in duš, skovala geslo »Zvestoba za zvestobo«. Naša trdna vera je bila bogato obdarjena: za nevihto in viharjem je zasijalo solnce svobode, za velikim petkom je prišla velika nede-

lja, je prišel oktober 1918. Zvestoba za zvestobo je naše geslo in v znamenju tega gesla napijamo slogi slovanskih narodov.

Če še povemo, da se je v torek, dne 3. julija dopoldne poklonila deputacija vseh predsednikov slovanskih gasilskih zvez g. prezidentu čehoslovaške republike dr. Masaryku, odnosno namestniku g. kanclerju dr. Šamali, ki je deputacijo najljubeznivejše sprejel, smo storili vsaj približno svojo poročevalsko dolžnost.

Ognjen boj.

(Janko Hojan.)

(Dalje.)

Ogenj v prosti naravi.

Med tem, ko smo si v dosedanjih odstavkih ogledali glavne poteze ognja v ljudskih naselbinah, oglejmo si danes nekoliko ogenj v prosti naravi. Kakor sem že v prejšnjih odstavkih povdarjal, ni mogoče opisati vsakega ognja do pičice natančno, kakor tudi ni mogoče podati gasilcem natančnih smernic za vsak ogenj posebej, ampak je možno podati le glavne obrise ognja in nekaka splošna navodila za gašenje istega.

Kaj torej razumemo pod ognjem v prosti naravi? — K ognju v prosti naravi prištevamo gozdne in poljske požare, požare v zemeljskih plasteh in sploh požare, ki se pojavljajo v prosti naravi, torej ločeno od človeških naselbin in bivališč.

Najpogostejši izmed teh požarov so pri nas brezdvomno gozdni požari. S temi imajo naša podeželska gasilna društva navadno največ opravka. Gozdni požari so kaj različni ne le po svojem nastanku, marveč tudi po svojem obsegu, razvoju in pa gašenju. Večino gozdnih požarov zaneti ljudska neprevidnost. Običajno nastajajo taki požari v vročem poletnem času, ko nam je vsled silne suše in vročine v stanu najmanjša iskrica zanetiti največji in najopasnejši požar.

Kdor je videl in obhodil naše gozdove, kdor pozna naš gozdni teren in je opazoval gosto zaraščenost ne le z drevjem, marveč tudi z grmovjem, travo, mahom in najrazličnejšimi zelišči, kdor ve, da po gozdovih vladajo parstirji, delavci, lovci itd., kateri kurijo ogenj bodisi v zabavo ali potrebo, kdor tudi ve, da teko skozi gozdove ali ob njihovem robu železniške proge, da stoje ondi apnenice, ogljarne itd., kdor vse to ve, ta lahko pride na jasno, kako opasni so gozdni požari, kako lahko jih zaneti najmanjša neprevidnost in kako težka, da, skoraj nemogoča je uspešna gasilska akcija v takih krajih, zlasti ako ogenj zavzame velike dimenzije. Gozdni požar je v stanu zanetiti tudi strela, a tak požar navadno ni velik in tudi ne dolgotrajen, kajti v zvezi s strelo je običajno tudi dež, kateri edini je najuspešnejši gasilec za vse naravne požare sploh. Ogenj v prosti naravi nastane lahko tudi vsled silne solnčne vročine, vendar niti strela niti solnce še nista zanetila toliko tozadevnih požarov kot ravno človeška neprevidnost. Na tem leži velik del krivde tudi pri merodajnih oblastih, katere se vse premalo zanimajo za tozadevne nevarnosti in prepuščajo preveliko svobodo obiskovalcem proste narave. Kakor veljajo za človeška prebivališča razni požarnovarnostni predpisi, tako bi se moralo uveljaviti primerne požarnovarnostne predpise tudi za prosto naravo, zlasti pa za gozdove, kjer leže milijoni in milijoni narodnega premoženja. Res je sicer, da obstojajo razni gozdni in poljski zakoni, a ti obsegajo bore malo ali nič požarnovarnostnih predpisov in še za te se skoraj nihče ne zmeni. Da je temu res tako, se lahko vsakdo sam prepriča s kratkim

izletom v prosto naravo. So sicer varnostni organi, toda ti so tako redko posejani, da morejo komaj parkrat na leto obhoditi ves svoj delokrog in še to le prav površno. Zato je potrebno in važno, da obračajo gasilna društva svojo pažnjo tudi v to smer in opozarjajo merodajne oblasti na morebitne nedostatke in na potrebne varnostne odredbe.

Prav koristno je, da gasilna društva seznanijo svoje člane tudi s to vrsto požarov deloma s predavanji in razgovori, deloma z vajami in ogledi. Največje važnosti pa je, da so člani gasilnega društva natančno poučeni o smrtni nevarnosti, ki jim preti zlasti pri gašenju gozdnih požarov. Najmanjša rana, ki jo zadobi gasilec pri gašenju teh požarov, je lahko smrtonosna.

Kakor pri vsakem gašenju, tako tudi pri tem ne more biti govora o snažnosti delujočih članov. Človek se pri prvem nastopu, pri prvem prijemu za delo umaže. In med tem ko se pri gašenju navadnih požarov nekoliko lažje ognemo ranitvi, se pri gozdnih požarih le malokdo vrne neranjen. Tega prasne veja, onega trnje, tretjega razno zelišče itd., itd. — Vsaka najmanjša ranica pa je lahko smrtonosna, ker vam slednja lahko povzroči zastrupljenje krvi. V gozdu je polno strupenih zelišč, polno strupenih mušic in žuželk, polno strupenega mrčesa, polno strupenih bacilov, tako v zemlji kot nad njo. Največja sreča je, ako ne pride nič strupenega v dotiko z zadobljeno rano, a to je skoraj nemogoče, ako človek z odprto rano ali ranico dela dalje. Zato je treba ljudstvo poučiti in mu zabičati, da se mora vsakdo, kdor se pri takem gašenju tudi le najmanje rani, takoj umakniti in si sprati ter obvezati rano, ki postane vsled brezbriznosti in malomarnosti lahko smrtonosna. En ali drug se bo morda posmehoval tej skrbi, a kdor je že imel priliko videti takega siromaka, ki je na ta način podlegel smrti, ta se ne bo posmehoval, ampak bo skrbel za to, da bo ravno pri takih požarih vedno navzoč tudi zdravnik ali vsaj neobhodno potrebna zdravniška sredstva. V vsakem kraju je navadno zdravnik, naprosite ga in strokovno vam bo pojasnil, kako nevarne so rane in ranice, zadobljene ravno pri gozdnih požarih. To pa ni važno le za gasilce, ampak za vse prebivalstvo, zato je povsem umestno in vsega priporočila vredno, da gasilna društva prirejajo potom svojega zdravnika tozadevna predavanja za celokupno prebivalstvo.

Glede gašenja samega pa moramo ločiti ogenj v prosti naravi, zlasti pa gozdne požare v več vrst. — Imamo ogenj, ki se drži gozdnih tal, ki se širi le po tleh, in se hrani z listjem, s travo, z mahom, s trnjem, z grmovjem in raznimi drugimi zelišči ter navlako. Taki požari so najnavadnejši. V vročem in suhem letnem času se širijo z bliskovito naglico in jih je le težko ukrotiti. Jasno je, da so taki požari v stanu zanetiti tudi druge vrste gozdnih požarov, to je požare, ki se lotijo visokih gozdnih dreves in se potom teh širijo dalje. Taki požari so mogoči in pogosti zlasti v gozdovih z iglastim drevjem, kjer se ogenj kar potom visokih drevesnih vrhov širi dalje. Razumljivo je, da so te vrste požari še nevarnejši in podvrženi tudi težji gasilski akciji.

Kakor pri vsakem gašenju, tako mora gasilno društvo tudi pri požarih v prosti naravi usmeriti svoje delo po gotovem načrtu. Predvsem mora ugotoviti izvor in razvoj ognja, njegov obseg in njegovo smer ter nevarna in pa ogrožena mesta, katera je treba posebno zavarovati. Vsega tega pa gasilnemu društvu ne bo mogoče, ako mu okolica ni do pičice natančno znana. Zato mora gasilno društvo v takem slučaju takoj pozvati župana, gozdne oskrbnike in varuhe, prizadete lastnike gozdov — in sploh vse odgovorne činitele, ki bi zamogli z svojim nasvetom in ukrepom olajšati in pouspešiti gašenje. Gasilno društvo naj se ravna po nasvetu veščakov in naj strogo pazi na to, da nihče ne dela samovoljno in brez načrta. —

Gozdni požari imajo poleg hitre razsežnosti tudi to lastnost, da se širijo enostransko v podobi nekakih ognjenih potov ali jezikov v smeri vetrov. Gasilnemu moštvu je treba gledati na to, da širjenje ognja ustavi in da ga odvrne zlasti od posebno nevarnih in ogroženih mest. Jasno je, da malo število gasilcev ne more biti kos obsežnemu gozdnemu požaru, zato je treba, da se v takem slučaju pozove vso okolico na delo. Treba je ljudi, opremljenih s sekirami, žagami, krampi, lopatami, grabljami itd. Ogenj je treba zgrabiti pri vrhu ali od vseh strani, zato pa mora biti na razpolago dovolj delavnih ljudi. Ako ognja ni mogoče udušiti z vejami in zasipanjem, mora se mu odrezati pot s protiognjem ali z izsekanjem in odstranitvijo vnemljivih predmetov. Gašenje z vodo pri tozadevnih požarih navadno ne pride v poštev, ker običajno vode sploh ni na razpolago. Najuspešnejše sredstvo je pač to, da se ognju po možnosti odvzame hrano in se v ta namen v primerni razdalji od ognja odstrani tako drevje in grmovje, kakor tudi drugo navlako. Paziti pa se mora, da se s tem delom začne v zadostni razdalji, da nas ogenj ne prehiti ali pa, da nam ne pride za hrbet, kar se posebno rado zgodi potom letečega ognja, t. j. gorečih otrinkov itd. Zato je treba vodstvu gašenja veliko opreznosti in natančne evidence delujočih ljudi, da kdo žalostno ne zaostane v ognju. Kot dobra zaščita proti tej nevarnosti nam jako dobro služijo gozdna pota in razne trate in goličave. Zato bo previdno vodstvo započelo delo gašenja, če le mogoče, šele za takimi naravnimi utrdkami. Če razsaja ogenj že v vrhovih dreves, potem običajno ni druge pomoči kot pravočasno izsekati gotov del gozda in tako zabraniti ognju nadaljno pot. Drevje se vedno podira v smeri proti ognju, treba pa je potem seveda odstraniti vejevje in drugo ognju posebno podvrženo netivo. S tem delom naj se vedno poveri le izkušeno moštvo, da se ne pripeti morebitna nesreča. Ako divja ogenj samo po gozdnih tleh, potem velikokrat zadostuje že, če odsekamo in odstranimo drevju samo spodnje vejevje in s tem preprečimo ognju nadaljno širjenje. Gašenje s protiognjem je sicer tudi uspešno, vendar pa potrebuje veliko večje opreznosti in znanja. — To gašenje obstoja namreč v tem, da v gotovi razdalji od razsajajočega glavnega ognja zanetimo proti njegovi smeri drug ogenj, ki se širi nasproti glavnemu ognju. Na ta način zadeneta ognja na gotovem mestu skupaj in zamorita drug drugega, ker jima zmanjka potrebnega netiva. Paziti pa je treba, da se protiogenj usmeri vedno proti glavnemu ognju in ne pride morebiti v drugo smer ter tako gozdni požar le še poveča. Znano je, da se taki požari razširjajo vedno za vetrom, katerega napravljajo pravzaprav sami. Gorek zrak se umika mrzlejšemu in v isti smeri se širi tudi ogenj. Kadar zanetimo protiogenj, moramo torej vsikdar paziti, da ga zapalimo vedno v taki razdalji od glavnega ognja, da nam ga je mogoče nemoteno usmeriti proti glavnemu ognju. Tudi za tako početje si izberemo vedno zaslabo bodiši v gozdnih potih in nezaraščenih tratih, bodiši z delnim izčiščenjem ogroženega gozda. Jasno pa je, da previdno gasilno društvo ne bo napravilo na svojo roko ničesar drugega kot samo to, kar je res skrajno in neobhodno potrebno. Vse večje za gašenje potrebne akcije pa bo izvršilo le sporazumno z navzočimi odgovornimi faktorji in pa gozdnimi veččaki.

Kakor razni gozdni požari, tako zahtevajo obilo truda in napora tudi razni poljski in travniški požari ter požari v zemeljskih plasteh. Tudi pri teh požarih se poslužujemo običajno istih metod kakor pri gozdnih požarih. Ogenj v zemeljskih plasteh napreduje počasi. Ta nastane zlasti v plasteh, nasičenih s šoto, premogom itd. Najuspešnejše gasilno sredstvo je dovolj globok in širok prekop, ki ga napravimo v primerni razdalji od razsajajočega ognja; včasih pa nam je mogoče ogenj udušiti tudi že z zasipanjem gorečih plasti, zlasti če ogenj še ni za-

vzel velike razsežnosti in imamo na razpolago dovolj razpoložljivih sredstev.

Požari v prosti naravi so, kakor rečeno, težki in opasni. Ni naporno in dolgotrajno le gašenje istih, marveč je naporna in dolgotrajna tudi gasilska straža, katera mora čuvati in nadzirati pogorišče, ko je enkrat večja nevarnost odstranjena in ognju zabranjena pot nadaljnega razvoja. Ta straža mora natančno in previdno obhoditi celo pogorišče in odstraniti vsako malenkost, katera bi bila v stanu zanetiti ponovni ogenj. Dolžnost gasilnih društev je, da ne zapuste preje pogorišča, dokler ni resnično odstranjena vsaka tudi najmanjša nevarnost.

(Dalje prihodnjič.)

Tovariši gasilci.

Predpogoj vsake organizacije je medsebojno zaupanje, red in stroga disciplina. Ako organizacija ne temelji na teh treh osnovah, potem je že takoj ob svoji ustanovitvi zapisana smrti. Taka organizacija ne more doseči ničesar in vsak njen korak je korak v pogubo, v razkroj.

Če velja to za vsako organizacijo, velja to brezdvomno tudi za gasilna društva, in sicer v veliko večjem obsegu kakor pri ostalih organizacijah, ki daleko ne dosežajo namena in pomena gasilnih društev. Gasilna društva so brez dvoma najvažnejše, najpotrebnejše in najkoristnejše organizacije izmed vseh obstoječih drugih organizacij. Tega bi se morali zavedati predvsem oni, ki snujejo gasilna društva in oni, ki so oziroma hočejo biti člani gasilnih društev. Zavedati bi se morali, da se od članov gasilnih društev zahteva mnogo, mnogo več kot od članov nešteti drugih organizacij. Od pravega gasilca se zahteva čisto in nepokvarjeno srce, ki hrani v sebi čut nesebične ljubezni do svojega bližnjega, do svojega rodnega kraja, do svoje domovine, do celokupnega stvarstva. Kdor ne čuti v sebi te ljubezni in kdor ni voljan iste vsikdar izvajati, ta ni in ne more biti gasilec, pa naj se še tako tišči v ospredje.

Od članov raznih drugih organizacij se vsega tega ne zahteva, ker zasledujejo drugačne cilje kot jih zasleduje gasilska organizacija, ki temelji na nesebični ljubezni do bližnjega. Na vse to pa polagajo gasilna društva premalo važnosti in to je tudi vzrok njihovega neuspeha. Člani gasilnih društev so povečini tudi člani raznih drugih organizacij in vsled tega se nikakor ne morejo uživeti v gasilsko idejo tako kot bi bilo to potrebno. Gasilska stvar pa trpi zlasti ondi, kjer so njeni funkcionarji obenem tudi funkcionarji nešteti drugih, zlasti političnih in strankarskih organizacij. Tu se vodi gasilstvo le kot nekako stransko brezpomembno stvar. Če ni zanimanja v vodstvu, se ga ne more iskati niti pri članstvu. In vendar je gasilska organizacija nekaj tako lepega in vzvišeneega, da zatemne pri tem vse ostale organizacije.

Žalostno dejstvo pa je, da se naša današnja gasilna društva po svojem navdušenju in delavnosti niti primerjati ne morejo z društvi pred tridesetimi in več leti. — In kaj je temu vzrok? — Jeli potreba po gasilnih društvih manjša? Ne, dragi moji! Požarne nevarnosti so danes veliko večje kot so bile pred leti. Ali si morda ljudstvo ne želi gasilnih društev in jih ne podpira? — Nasprotno, ljudstvo si želi pravih gasilcev in jih je vsikdar tudi pripravljeno po svojih močeh podpirati. Ali morda oblasti nasprotujejo gasilnim društvom? — Tudi tega ne, kajti oblasti streme za tem, da bi bila vsaka vasica kar najbolj zavarovana pred morebitnimi nesrečami. Kaj je potem vzrok nazadovanja gasilskih organizacij? — Vzrok leži na članstvu gasilnih društev, zlasti pa na njihovem vodstvu. Težko je sicer to priznanje, a je resnično in potrebno. — V nas samih leži vzrok neuspeha, ker ni-

mamo vedno pred očmi vzvišene gasilske ideje, za katero bi se morali neprestano boriti. Redki so oni idealni možje med nami, kojih srca res gore v vzvišeni nesebični ljubezni do bližnjega in kateri so polni svetega navdušenja za prepotrebno gasilsko stvar. Ti se kot pravi gasilci res žrtvujejo na vseh koncih in krajih. Njim so društvena pravila in ostali gasilski predpisi nekaj svetega. Ni jim težka nobena stvar in nobeno povelje jim ni zoperno, ki prihaja od njihovega vodstva. Oni znajo ločiti društveno življenje od privatnega in dobro vedo, da je v društvenem življenju potrebno medsebojno zaupanje, red in stroga disciplina, kar vse v privatnem življenju lahko izostane ali se vsaj omeji.

Ti možje so kot pravi gasilci res pripravljene žrtvovati vse, kar imajo, toda ne le v slučaju nesreče, marveč vsikdar, kadar jih kliče gasilska dolžnost, pa bodisi k vajam, k predavanjem, k sestankom, k nastopom itd., itd. Oni imajo vedno vse v redu in so vsak hip pripravljene nastopiti kot pravi in vestni gasilci. Dobro se zavedajo, kaj zmorejo in česar ne premorejo. Ne gre jim za čast, ne za lep gasilski kroj, tudi ne za raznovrstne naramke in vrvice, pač pa jim gre za stvar samo in srečni ter veseli so, ako vidijo, da res nesebično služijo vzvišeni gasilski ideji. Oni ne delajo za plačilo, tudi ne za morebitna odlikovanja, niti za čast in pohvalo. — Le možje takega naziranja in take vesti so res pravi, idealni gasilci. — Toda, koliko je takih v naših vrstah?! — Odkrito si lahko priznamo, da so silovito redki. Veliko več imamo neznačajev in nezadovoljnejev, še več pa paradnih gasilcev, ki so gasilci, sami ne vedo zakaj; menda zato, ker so drugi in ker je v kraju taka navada. Mnogo je tudi takih, katerih druge organizacije ne marajo, in takih, katere so razni znanci in prijatelji nekako posili vrinili v gasilske vrste. Jasno je, da od takih ljudi gasilska organizacija ne more pričakovati ničesar in da bi bilo veliko, veliko bolje, da bi takih ljudi nikdar ne poznala. — Še žalostnejše pa je dejstvo, da so ravno taki ljudje običajno na vodilnih mestih in s svojim nepojmovanjem vzvišene gasilske naloge in s svojo mlačnostjo ne le ovirajo razvoj gasilske organizacije, marveč ji naravnost jemljejo ugled in jo tirajo v propast. Ker taki ljudje sami smatrajo gasilstvo za nekako manj vredno stvar in jo kot tako tudi obravnavajo in vodijo, je razumljivo, da si tudi ljudstvo in oblasti ne morejo ustvariti drugačne sodbe o gasilstvu, kot jo imajo njegovi voditelji in člani sami. In četudi se dobe tu in tam častne izjeme, ki res vzorno vrše svojo gasilsko dolžnost, vendar te ne morejo odtehtati mlačnosti in zanikernosti, ki vlada po veliki večini v gasilskih vrstah. — Ustavimo se n. pr. pri gasilnem društvu. — Načelnika in odbornike imamo ter ducat članov. Ne eden ne drugi nima pravega zanimanja za gasilno društvo. Znanje gasilskih pravil, predpisov in zakonov je vsem tuje, župna in zvezna organizacija jim je deveta briga. Vaj in strokovne izobrazbe ne poznajo, pač pa imajo na dnevnem redu politiko, strankarstvo, veselice in zabave na vseh koncih in krajih. Orodje in oprava, če jo sploh kaj imajo, sameva in razpada v gasilskih domovih, nihče se ne zmeni zanjo. Tu in tam se eden ali drug zgane in zahrepeni po gasilskih naramkih in vrvicah, ki jih nosi načelnik, začne rovat proti njemu in nastanejo prepiri in sovraštvo, da je joj! Ne gre za gasilsko stvar, katere sploh ne pojmujejo, marveč za osebnost, za čast in slavo, za politiko in strankarstvo, za materijelne koristi itd., itd. — Prirejajo gasilske veselice in zabave, toda ne za gasilsko orodje in opravo, kakor si drznejše varati ljudstvo, temveč za svoje žejne in lačne želodce, ali celo pod firmo gasilstva za druge strankarske namene. Samo pogled na celo prirediteljev zadostuje in takoj se opazi, v kak namen je bila prireditev zasnovana. Noben član ti ne napravi ničesar zastonj, vsak korak, vsak migljaj hoče imeti plačan. Zastonj iščeš brezplačnega voznika, zastonj delavcev, zastonj zapisnikarjev in blagajnikov, skratka zastonj vseh ljudi in predmetov,

ki jih prirediteljev zahteva. Vsakdo se izgovarja, vsakdo gleda in čaka, da mu čimveč nabranih darov pade v žep. — In taka društva tudi niso skopa. Ona ti najemajo za vsako delo tuje ljudi in jih drago plačujejo; kar pa prebitka ostane, poženejo člani in njihova žlahta po grlu. Razume se seveda, da čim višja šarža je kdo, tem več mu pripada.

Glejte, to je slika večine naših današnjih gasilnih društev! In potem se čudite, tovariši, ako nikamor ne pridemo?! — Čudite se, da ne moremo ničesar doseči?! In če s trudom in naporom vendar kaj dosežemo, pa nam se potem zopet vzame, kdo je tega kriv drugi kot mi sami. Ali menite, da ljudstvo vsega tega ne vidi? Mar mislite, da oblasti tega ne vedo? Kdo naj take organizacije spoštuje, kdo naj jim zaupa, kdo naj jih podpira? Ena sodba prevladuje povsod, kamor se obrnete, kjer potrkate, namreč: taka gasilna društva so nam nepotrebna, so nam v nadlego in pohujšanje. In kdo naj spričo teh dejstev tudi sodi drugače? — Zavedni gasilci so drugačni. Oni bodo delali, če treba noč in dan za svoje društvo, delali bodo vztrajno, a delali bodo brez pijače, brez vsakega plačila. Niti enega vinarja ne bodo odvzeli društveni blagajni za svoje delo, še manj pa, da bi si svoj trud plačali iz prostovoljnih ljudskih prispevkov in darov. Oni bodo delali z vsemi silami za napredek in razvoj svojega društva, svoje gasilske župe in zveze. Nikdar ne bodo pustili mešati v gasilno društvo različne druge organizacije, še manj pa, da bi kot gasilci delali in prosjačili zanje. Sramotno in nad vse poniževalno je od gasilcev, ki hočejo imeti vsako svojo kretnjo drago plačano in ki so pravzaprav le zato gasilci, da društvo izkoriščajo in se potaplajo v pijači na račun društvene blagajne. In takih je veliko, skoraj da večina. Potem pa se čudimo javnemu preziranju in omalovaževanju. Čudimo se ogabni, a resnični ljudski sodbi. — Nikar se ne čudimo, tovariši, krivi smo sami. Krivi pa niso le grešniki med nami, marveč mi vsi smo krivi, ker k grehu molčimo in ne pomečemo grešnikov iz skupne gasilske organizacije. Kriva so tako društvena vodstva, kriva so župna vodstva, krivo pa je tudi zvezno vodstvo. Ne eno ne drugo se ne zaveda povsem svoje naloge in svojih dolžnosti, katere mu nalagajo pravila in ostali gasilski predpisi.

Po mojem mnenju bi moral imeti vsakdo toliko močnatosti v sebi, da ne bi prevzel nikake funkcije niti v društvu, niti v župi, še manj pa v zvezi, ako ne bi poznal do pičice natančno bodisi ena kot druga pravila in vse ostale zakone in predpise. Poznati bi moral vsaj deloma tudi gasilsko zgodovino, natančno pa potek obstoječe celokupne gasilske organizacije. Poznati bi moral svoje zmožnosti in svoje življenske okoliščine ter dobro prevdariti, bo li mogel vestno vršiti dolžnost, katero si bo s svojo funkcijo prostovoljno naložil, ali ne. Pozneje ne pomaga noben izgovor in ga pravi možak niti iskati ne sme. Če moreš izvrševati funkcijo, potem jo prevzemi in izvršuj, ako je pa ne moreš vršiti, potem je nikar ne sprejmi, in če si jo že sprejel, pa vidiš, da ji nisi kos, potem jo kot možak odloži, ker nikakor ne gre, da bi radi tebe in tvojih pri vatnih razmer trpela organizacija sama kot taka. Zavedaj se, da s tem veliko več koristiš dobri gasilski stvari, kakor pa s svojim cincanjem in svojo mlačnostjo. Vsaka funkcija je vezana na gotov delokrog in to delo mora biti natančno po predpisih izvršeno, ako hočemo govoriti o redu in disciplini. Tu ne gre za ljube ali neljube osebe, tudi ne za njihova navodila in povelja, marveč za stvar samo.

Kako žalostno je, ko naletimo na razne načelnike in odbornike, kateri ne poznajo niti pravil, niti poslovnika, niti vežbovnika, niti svojega strokovnega glasila »Gasilca«, z eno besedo — ne poznajo niti najmanjšega gasilskega predpisa in nimajo niti pojma o gasilski organizaciji. Še žalostnejše pa je z onimi površneži, ki vse znajo

in vedo, a ničesar pravega. Ti nočejo poznati nobenega nad seboj, vedno le zabavljajo in kritizirajo, a stvarnega dela se ne oprimejo. Sami imajo odgovorne funkcije, a teh ne izvršujejo, pač pa vale krivdo neuspeha na druge. Uganjajo prostaško demagogijo in s pomočjo te se obdrže na površju. Taki so posebno hudi na razne oblasti in na višja gasilska vodstva. Zdi se jim, da se jih vse premalo upošteva in podpira, da ni pravega reda in vodstva, da jih vsakdo goljufa, da dela vsak le za svoj žep. Nezaupanje je pri njih doma; kajti sami so slabi in ravno take slabiče vidijo tudi v drugih. Kakor hitro ne gre vse po njihovi volji, vržejo vse skup v stran in postanejo nankrat iz najvnetejših gasilcev največji sovražniki gasilske organizacije. Velikokrat zadostuje že ena sama nedolžna besedica in že je ogenj v strehi. — Jasno je, da taki ljudje ignorirajo razen sebe prav vse. Vse, kar drugi napravijo, je ničevno, ni vredno drugega kot graje in kritike. — Sami pa, kakor rečeno, se ne lotijo dela, marveč imajo le kilometre dolg jezik in operirajo samo s tem. Toda tega bi jim resen človek ne zameril, ako bi govorili resnico, če bi razpravljali stvarno. A kako hočejo govoriti siromaki stvarno, ko pa ne poznajo ali nočejo poznati niti ene točke ne teh ne onih pravil, niti ene gasilske naredbe, niti enega gasilskega zakona. Za nje vse to ne velja, vse je samo laž in prevara, oni hočejo vladati brez pravil, brez naredb in zakonov, brez vsega, kar je organizaciji potrebno in brez česar organizacija sploh obstajati ne more. Z eno besedo, oni hočejo popolno anarhijo, oni hočejo splošno nezadovoljstvo povsod. Sejejo prepir in nezaupanje do vsega samo zato, da morejo potem v kalnem ribariti sami v svojo korist. Jasno je, da je to v današnjih razdrapanih razmerah nekaj lahkega, veliko, veliko lažje kot pa resno in stvarno delo.

Zadnje čase se prav jasno vidijo žalostni sadovi takih prerokov. Gasilna društva nočejo poznati več skupnega gasilskega dela, nočejo poznati skupnih gasilskih organizacij, katere so si ustanovila sama. Vsako društvo vleče na svoje, vsako zase hoče tvoriti lastno gasilsko župo in zvezo. Okrožnice obstoječe gasilske zveze ignorirajo, na pozive niti ne odgovarjajo. Strokovnega lista »Gasilca« ne čitajo in ga porablja v druge svrhe, ako ga že ne vračajo. Če društvo ne dobi polovične železniške vožnje za goste, ki bi se udeležili njihove vrtno veselice, ali če se mu ne odpiše veselice, ali če ne dobi ogromne podpore, ali če se zvezni zastopnik iz Ljubljane ne udeleži njegove veselice, že je ogenj v strehi in takoj je treba prijaviti svoj izstop iz gasilske zveze, ki je menda kriva vsega, kar sploh nikoli ni bilo in nikoli ne bo.

Župni načelniki kot polnomočni zastopniki gasilske zveze v svojem okraju pa mesto, da bi svoja društva poučili na podlagi pravil in obstoječih zakonov, jih pa po večini še bolj nahujskajo in zaslepijo kakor so že itak. Siromaki ne vedo, da s tem, ko popolnoma neopravičeno zabavljajo čez zvezo, pljujejo v svojo lastno skledo, ker so vendar tudi oni sami, oziroma bi morali biti poslušni organi obstoječe zveze za svoj okoliš, za katerega so tudi oni sami odgovorni.

Naj navedemo samo primer! — Največ prerekanja in nezadovoljstva tvori razdelitev podpor iz gasilskega sklada. Sklad upravlja pokrajinska uprava po zakonu, ki je bil že dvakrat objavljen tudi v »Gasilcu« in katerega bi moral do pičice poznati nele vsak župni načelnik, marveč zadnji gasilec v društvu. Ravno tako bi moralo biti vsakemu treznomislecemu jasno, da preko zakona ne more iti nikdo. Na podlagi tega zakona samega si lahko vsakdo sam napravi približni račun, koliko prispevkov pride vsako leto v gasilski sklad. Ako je n. pr. posestnik zavarovan za 100.000 K, plačuje vsako leto zavarovalnici približno 300 K zavarovalnine. V tem znesku pa so zaračunani razni zavarovalnični prirastki in dodatki. Po odbitku teh šele odračuna prispevek za gasilski sklad in ta

znaša pri zavarovalni polici, glaseči se na 100.000 K letno komaj borih 9 K. To je toraj tisti velikanski prispevek, ki ga odračunavajo zavarovalnice v toli grajani gasilski sklad! — Hujskači računajo seveda drugače. Oni slepijo ljudstvo, da se plačuje prispevke vsako leto od cele zavarovalne vsote, toraj v našem primeru od 100.000 K, da pride milijone in milijone v gasilski sklad, katere pa si gospodje pri zvezi razdele med seboj itd., itd. — Ljudje jim verujejo, ker ne poznajo zakona in ker so menda prenerodni, da bi pogledali doma svojo zavarovalnico in videli napisano na njej, koliko so plačali zavarovalnici na račun gasilskega sklada. — Kdor ima količkaj razuma, bo uvidel, da gasilski sklad ne more dobiti letno niti pol milijona kron. Gasilski sklad pa je ločen v 2%, iz katerega prejema letno podporo gasilna društva in občine, katere vzdržujejo lastne gasilske straže, in v 1%, iz katerega prejema podpore ponesrečeni gasilci, njihove vdove in sirote.

Gasilska zveza razpošlje vsako leto vsem organiziranim gasilnim društvom popisnice z naročilom, da iste izpopolnijo, jih predložijo svojim župnim vodstvom, katera jih pregledajo in potrdijo ter vrnejo zvezi, ki jih potem skupno predloži pokrajinski upravi v svrhu naklonitve podpore. Župna vodstva so o vsem tem obveščena kakor so tudi obveščena, koliko je vsako leto na razpolago denarja v gasilskem skladu in koliko bi pri enakomerni razdelitvi odpadlo na vsako društvo. Stvar župnih vodstev je potem, da po svojem prevdanku ali sporazumno s svojimi društvi razdele pripadajoči delež med svoja društva. Kar predlagajo za svoja društva župna vodstva, to predlaga tudi zveza pokrajinski upravi. Seveda, če župna vodstva ignorirajo zvezina navodila in se ne drže določene razpoložljive vsote, ampak kratkotalno predlagajo za svoja društva malodane celoten gasilski sklad, potem naj pripišejo neuspeh samim sebi; kajti pomisliti je treba, da imamo preko 400 gasilnih društev in je eno bolj potrebno podpore kot drugo in da hoče imeti vsako vsaj svoj delež. Nekatera župna vodstva pa tega nočejo upoštevati in mislijo, da imajo pravico do podpore le njihova društva. Ravnotako se tudi večina župnih vodstev ne briga za to, so li vsa njihova društva vložila tudi prošnje (popisnice) za podporo ali ne. Ona predlagajo vse vprek in ne vedo, če ni prošnje, da tudi predloga ne more biti, še manj pa podpore. Župna vodstva so odgovorna za to in ona morajo skrbeti, da njihova društva pravočasno uredijo vse, kar imajo urediti, zveze pri tem ne zadene nobena krivda. Ako bi se župna vodstva zavedala tega in vršila svoje dolžnosti, potem bi se jim ne bilo treba hinavsko izgovarjati na zvezo, češ, mi smo naredili svoje, a zveza nam nasprotuje. Zgodilo se je, da je župno načelstvo protestiralo, ker njegova društva niso dobila podpore, za katero pa sploh prosila niso.

Glejte, tovariši, tudi na tem primeru lahko vidite, kako brezumno si izpodkopujemo tla in kako si sami ubijamo gasilski ugled v javnosti. Namesto, da bi si krepko podali desnice in kot možje prezirali vse take čenče in klevete ter šli v strnjениh vrstah na delo za dobro gasilsko stvar, se blatimo in omalovažujemo drug drugega. Ako so naramki ono zlo, ki razjeda naše vrste, potem jih pomečimo stran in bomo vsi brez njih. Kdor čuti v sebi nagnenje do vzvišene gasilske ideje, naj se oprime dela brez ozira na levo in desno. One pa, ki hočejo biti gasilci samo z jezikom in na papirju, odslovimo, kajti zanje ni mesta v gasilski organizaciji, kjer mora vladati medsebojno zaupanje, red in stroga disciplina.

Gasilna društva so jedro celokupne gasilske organizacije. Ako je to jedro zdravo in močno, potem bodo zdrava in močna tudi župna in zvezna vodstva, katera nastajajo in se volijo ravno iz društvenega jedra. Gasilci, ki se zavedajo svoje naloge in znajo spoštovati sami sebe in svojo organizacijo, pa naj si prizadevajo na vso moč,

da iztrebijo iz svojih vrst vse, kar je gnilega in trhlega. S paznim očesom naj zasledujejo razvoj gasilske organizacije tako v posameznih društvih, kakor tudi v župah in zvezah. Posebno pozornost naj obračajo na izvolitev in delovanje raznih funkcionarjev, kakor tudi raznih hujškačev in skaza-gasilcev, ki se porajajo v gasilski organizaciji in katere je treba takoj odstraniti. Kakor hitro se pojavi tu in tam kaj nepravilnega, kar bi bilo v stanu motiti slogu med nami in kar bi moglo škodovati našemu ugledu, takoj je treba stvar prijaviti nadrejenim vodstvom in odgovornim funkcionarjem, kateri so dolžni nemudoma stvar razčistiti in poravnati. Zavedajte se, da imate na strani pravila in zakone, katere je dolžan spoštovati in izpolnjevati vsakdo.

Le če boste delali tako in se ne boste bali zamere ne na desno ne na levo ter se ne boste pustili zavajati po raznih hujškačih v civilnem ali gasilskem kroju, potem ste lahko prepričani, da bomo prišli do ugleda, kateri se naši velepomembni organizaciji spodobi. Prišli bomo do veljave pri našem dobrem in poštenem ljudstvu in tudi oblasti nam bodo šle veliko bolj na roko, ker bodo videle v nas res svojo zanesljivo in krepko oporo, ne pa četo nediscipliniranih in povsem nezanesljivih paradnih gasilcev.

Vsaki stvari je treba priti nemudoma do dna in kakor hitro se vrže tu in tam kako sumnja, treba je takoj ugotoviti resnico in jo razodeti ljudstvu. Nikdar naj ne bodo gasilci v negotovosti bodisi v enem ali drugem oziru. V vsakem nejasnem slučaju naj se takoj obrnejo na svoje vodstvo in to jim mora podati natančna pojasnila, na podlagi katerih je šele mogoče vsako zadevo stvarno presojati in eventualno tudi obsoditi. Nikoli pa ne kar slepo zagrabit za vsako kost, ki vam jo vrže ta ali oni hujškač, in jo potem z njim vred glodati brez vsake stvarne podlage in pojasnila od pristojne strani. Uganjati demagogijo je lahka in zabavna stvar, a prijeti resno in stvarno za delo, je težka in suhoparna reč, katere se večina naših današnjih tovarišev boji in izogiba, kar pa nikakor ne sme plašiti navdušenih in poštenih gasilcev, katerih je in mora biti bodočnost.

Janko Hojan, t. č. tajnik JGZ.

Društvene in župne vesti.

Gasilno društvo v Trziču je praznovalo dne 29. junija t. l. svojo 40letnico, ki je bila v zvezi z zveznim krajnim zletom. Prireditvev se je izvršila točno po programu z lepim in zadovoljivim uspehom. Nekaj pa smo videli v Trziču, kar doslej nismo poznali — nastop gasilskega naraščaja. Kako in s kakšno preciznostjo so ti dečki izvajali različne vaje, je vredno vsega priznanja in posne-manja.

Gasilno društvo v Jesenicah je praznovalo dne 1. julija t. l. svojo 30letnico. Udeležba in uspeh sta zadovoljiva,

Gasilno društvo v Radovljici je praznovalo dne 8. julija t. l. svojo 40letnico, ki se je v vsakem oziru povoljno izvršila. S prireditvijo je bilo v zvezi tudi zborovanje Gasilske župe Radovljiške.

40letnica gasilnega društva v Gornji Radgoni. Dne 3. junija t. l. je društvo praznovalo svojo 40letnico, ki se je vršila v okviru danih razmer najlepše. Bila je za naše severno mejo lepa, impozantna narodna manifestacija vzorne organizacije slov. gasilstva. Zastopana je bila v lepem številu Ljutomerska gasilska župa pod vodstvom župnega načelnika tov. J. Štuhca, Ormožka gasilska župa s tov. župnim načelnikom Hanželičem, Gornjeradgona gasilska župa s tov. župnim podnačelnikom Franc Bračkom. Razen teh skupin so prihitela društva po deputacijah iz Gaberja, Slov. Bistrice, Podbrežja, Maribora, Mur-

ske Sobote, Apač, Žepovč in iz Avstrije (Radgone). Udeležba je bila nepričakovano lepa, kajti bilo je samo v kroju čez 200 gasilcev, kar pomeni za naš obmejni kraj s slabimi prometnimi razmerami in velikim avstrijskim zaledjem gotovo lepo število. Vsa čast tov. Ormoške gasilske župe, kateri so se v zgodnjih urah napotili z vozovi v Ljutomer, da dosežejo tam vlak in nas razveselijo s svojim posetom; kakor tudi onim tovarišem, ki se niso zbal dolge in neprijetne vožnje preko Avstrije. Bakljada na predvečer je vsled slabega vremena izostala, zato pa se je v lepem jutru vršila budnica. Pristrčen je bil pozdrav tovarišev pri ljutomerskem in mariborskem vlaku. V imenu občine je v lepih, iskrenih besedah pozdravil došle tovariše župan g. dr. Boëzio. Za pozdrave in ljubeznivi sprejem se je v imenu gasilstva govorniku in občinstvu zahvalil tov. zvezni odbornik J. Vengust. Pri maši, ki se je vršila na prostem, je svirala pod spretnim vodstvom tov. P. Potočnika društvena, po prevratu novo ustanovljena godba. Po maši se je vršilo slavnostno zborovanje gasilnega društva Gornja Radgona, na katerem je v zastopstvu obolelega tov. načelnika Karla Šalomona pozdravil navzoče prejšnji načelnik častni član tov. J. Vengust ter v lepih besedah govoril o početku, razvitku in delovanju društva in članov. Iz obširne zgodovine smo videli neumorno delovanje društva lepo dobo let, in tudi lastnosti, ki blagoslovljajo in venčajo vsako podjetje ter doprinašajo dobrote človekoljubja. Mimohod vsega navzočega gasilstva je pokazal disciplino gasilstva, pokazalo pa se je tudi, da ideja gasilstva raste, se mogoči in spaja v harmonično celoto z idejo domoljubja in narodne zavesti. Videlo se je pri slavnosti, kaj zamore ljubezen in vnetost za skupno stvar, kaj premore trajno prizadevanje, strogi red, samozatajevanje in nepretrgano delovanje v službi naroda. Pokazalo pa se je tudi kako visoko ceni prebivalstvo gasilsko organizacijo, kajti brez razlike stanu in poklica se je v velikem številu udeležilo naše slavnosti in z veliko požrtvovalnostjo sodelovalo pri popoldanski veselici, ki je društvo lepo gmotno podprla.

Proslava 25letnice prostovoljnega gasilnega društva v Tacnu pod Šmarno goro se je izvršila dne 1. julija t. l. nad vse pričakovano lepo in slovesno. Že dopoldanski spreved k službi božji je bil veličasten. Popoldne točno ob dveh je zadonel plat zvona in žalostni glas trombe, ki pretresa mozek in živce prestrašenega prebivalstva. To pot seveda se je vedelo, da gre le za gasilsko vajo. Od treh strani so prihitela gasilna društva z brizgalnicami, lestvami in drugim orodjem, in komaj se je opazovalec dobro ozrl, že so tri brizgalnice metale vodo na dozdevno goreča poslopja. Ni pa minulo 5 minut, so bile vse brizgalnice v najpopolnejšem obratu. Ta del vaje se je izvršil pri rezervarju poleg cerkvice sv. Jurja v Tacnu. Zopet alarm! Tovarna Kebrina in sodarske delavnice v Tacnu ob Savi gori! Najnujnejše potrebne brizgalnice ostanejo na svojem mestu in delujejo s podvojeno silo. Vse druge pa pospravijo in po dveh potih z največjo naglico hite proti novonastalemu požaru, proti Savi. In glej, jedva je preteklo par minut po izbruhu požara, je že dajala prva brizgalnica vodo. Teren ob Savi pa ni povsod lep. Kdor preje pride, lepši in pripravnejši prostor zasede. Zadnje došlo brizgalnico pa je moralo moštvo prenesti preko skal do Save. Pa tudi to je bilo izvršeno z nepričakovano naglico. Ta vaja, ki je bila podobna že velikemu gasilskemu manevru, se je izvršila tako točno in precizno, da gre vsa čast prirediteljem in voditeljem vaje, zlasti pa vrlemu moštvu, ki je ponovno pokazalo, da hoče in zna biti disciplinirano, da tako lažje služi svojemu bližnjemu, kadar ga obišče nesreča. — Po vaji je bilo odlikovanje dveh 25 let delujočih rednih članov gasilnega društva Tacen. Nato je sledil mimohod, nakar se je gasilstvo in zadovoljno občinstvo razšlo in se udeležilo veselice, pri kateri je neumorno svirala gasilska godba iz Dobrove. Omeniti je tudi, da je bil isti dan v Tacnu ustanovni občni zbor nove Savske gasilske župe. Tudi to zborovanje je

svedočilo, koliko zmisla in navdušenja je v našem priprostem, a poštenem ljudstvu za prostovoljno gasilstvo. Vedne vaje, vedna zborovanja, a vse le v popolnejši razvoj gasilske organizacije in s tem do hitrejši pomoči bližnjemu v nesreči.

Gasilno društvo Vič-Glince je praznovalo 8. julija 50-letnico svojega obstoja. Društvene slavnosti se je udeležilo 16 gasilnih društev z 260 člani v krojih, oddaljena društva pa so bila zastopana po deputacijah. Po sprejemu pred gostilno Slamič so domače gospodične obdarile goste s svežimi šopki, nakar so društva, katerim so se pridružili tudi fantje in dekleta v narodnih nošah, z godbo na čelu, odkorakali skozi Rožno dolino pred farno cerkev, kjer je imel domači župnik ginljiv nagovor. Po končani službi božji se je pomikal spreved pred Gasilski dom, kjer je načelnik Gašperin pozdravil zbrana društva in podal kratko zgodovino delovanja društva od svojega pričetka do današnjih dni. Društvo je imelo v 50 letih 32 požarov v lastni občini, 10 požarov pa v sosednjih občinah. — V imenu občine se je zahvalil g. župan Gale za vztrajno delovanje društva v korist občanov. Župni načelnik tov. Barle je vzpodbujal gasilce k nadaljnemu delu v blagor narodu in domovini. Po prečitaniu pozdravne brzojavke iz Rogaške Slatine, je nagovoril tov. Barle tri 25letne jubilate, in sicer Fr. Klemenčiča, Ferd. Šturma in Al. Pogačarja in jih predstavil mlajšim članom kot vzor požrtvovalnosti in vztrajnosti. Do solz ginjenim jubilatam izroči tov. načelnik zaslužene diplome, nakar se je izvedel mimohod in razhod. — Popoldne se je vršila na senčnatem vrtu gostilne Pavlič dobro uspela veselica v splošno zadovoljstvo.

Prostovoljno gasilno društvo Preska-Medvode je proslavilo desetletnico svojega obstoja dne 10. junija t. l. z veliko župno gasilsko vajo. Točno ob 2. uri da tovarniška sirena v Goričanah pri Medvodah znamenje, da je nastal požar v tovarni. Od treh strani so prihitela gasilna društva (Preska, Sora, Medno, Zg. in Sp. Pirniče in Smlednik) na mesto požara. Z največjo hitrico postavijo svoje brizgalnice na razna mesta k Sori in ko je poteklo sedem minut, so vse brizgalnice od treh strani metale vodo na tovarno. — Šlične vaje so nepopisne važnosti. Tudi ta vaja je pokazala veliko izurjenost in spretnost naših vrljih gasilcev, ki žrtvujejo ves svoj prosti čas ter se urijo, da zamorejo svojemu bližnjemu čim hitreje prihiteti v nesreči na pomoč.

Gasilno društvo v Šmartnem pri Litiji je imelo dne 14. junija t. l. svoj redni letni občni zbor. Za načelnika je bil izvoljen tov. F. Tomazin, za podnačelnika tov. F. Izgoršek, za tajnika tov. J. Gruden in za blagajnika tov. I. Slavinec.

Gasilno društvo v Frankovcih je imelo pred kratkim vsled odpovedi doslejnjega načelnika izredni občni zbor. Za načelnika je bil izvoljen tov. Ant. Plavec, za podnačelnika tov. Mat. Zorjan, za tajnika tov. Jos. Sever.

Gasilska župa Mokronoška je imela svoj prvi občni zbor. Za župnega načelnika je bil izvoljen tov. Fran Majcen (Mokronog), za podnačelnika tov. Andrej Prah (Št. Rupert), za tajnika tov. Ludovik Zajc (Mokronog), za blagajnika tov. Jurij Heferle (Mokronog).

Gasilska župa Mariborska je imela dne 27. maja 1923 v Hotinji vasi svoj redni letni občni zbor. Za župnega načelnika je bil izvoljen tov. Tomaž Kranjc (Fram), za podnačelnika tov. Alojzij Faleš (Račje), za tajnika tov. Jos. Pfeifer ml. (Hoče). Doslejni župni načelnik tov. Josip Pfeifer je bil izvoljen za častnega člana župe.

Gasilska župa Žalska je imela v nedeljo 26. avgusta t. l. v Št. Pavlu pri Preboldu v tovarniški restavraciji izredni občni zbor, kojemu je predsedoval in ga vodil g. župni načelnik dr. Rihard Bergmann. Na zboru je bilo zastopanih 20 društev, obravnavale so se tekoče zadeve,

ter nastop gasilstva v kroju in ponesrečeni poskus ustanovitve Jugoslovanskega vatrogasnega Saveza, ki je lepo zamišljen, moral propasti na oni bolezni, ki je tako značilna in usodna za vse pojave v državi SHS. Izredni občni zbor gasilske župe Žalec se je vršil tokrat v Št. Pavlu povodom proslave 50letnice ondotnega gasilskega društva. Kljub dežju, ki je prejšnji dan onemogočil vse priprave, je bil slavnostni prostor in šotori nadvse okusno pripravljeni. Godba, petje, srečolov in lepa domača nepri-siljena zabava je dala značaj veselici, ki je sledila ofici-elni proslavi 50letnice na predvečer v soboto ter v nedeljo dopoldan. Povodom 50letnice jubileja je izdalo »Prostovoljno gasilno društvo tkalnice v Preboldu« poseben Jubilejni list s prav lepo in proslavi odgovarjajočo vsebino.

Gasilska župa Ljubljanska je imela dne 2. septembra t. l. za gasilna društva Ježica, Spodnja Šiška, Zgornja Šiška, Črnuče, Nadgorica, Stožice in Šmartno veliko župno vajo v Stožicah. Supozicija je določala dvoje požarov — požar v spodnjem delu vasi in požar v zgornjem delu vasi. Kombinirani vaji iz hidrantov in rezervarjev sta potekli gladko in povoljno v vsakem oziru. Red, disciplina in umevanje znamenj zaslužijo priznanje. Priznanje pa zasluži tudi gasilska točnost in veselje do dela. Po vaji je župni načelnik razložil pomen in važnost župnih vaj zbranemu gasilstvu, ki se je na to korporativno udeležilo veselice stoškega gasilnega društva.

Gasilska vaja pri D. M. v Polju in na Studencu. Ljubljanska gasilska župa je imela dne 23. septembra t. l. za gasilna društva Moste, Šmartno, Bizovik, Štefanja vas, Kašelj, Zalog, Sostro, Vevče (tovarna) in Zadobrova veliko župno vajo. Pri vaji je sodelovalo 8 brizgalnic in 227 gasilcev. Prvi del vaje — napeljava vode na veliko razdaljo in reševanje iz gorečega poslopja — je uspel z nepričakovano točnostjo in urnostjo, drugi del — vaja na Studencu brez prejšnje označbe situacije — je uspel nekoliko slabše, kar pa ni šteti v zlo, ker je bila to prva vaja brez napovedi situacije. Po vaji je župni načelnik razložil pomen skupnih vaj zbranemu gasilstvu, na kar se je razšlo ob zvokih gasilskih rogov na svoje domove.

Velika gasilska vaja v Kranju. V nedeljo 30. septembra ob 14. uri se je vršila na lesnih skladiščih tik kolo-dvora župna vaja društev, ki so včlanjena v Kranjski gasilski župi. Pogrešali smo samo gasilna društva Brnik, Cerklje in Luže. Vaje se je udeležilo nad 300 gasilcev z 8 navadnimi in tržiško motorno brizgalnico; cevi je bilo razvitih nad 3000 m, in sicer tako praktično, da je bilo omogočeno delovanje z 16. vodnimi curki. Potek vaje je bil v vsakem oziru dovoljen; opažali smo lepo disciplino in mirno delovanje posameznih društev. Župno načelstvo je svojo nalogo dobro rešilo.

Trbovlje. V nedeljo, dne 19. junija je bil blagoslovljen in svojemu namenu izročen najmodernejši zgrajeni in najlepši Gasilni dom v Sloveniji, na Vodah, ki je dika Trbovelj in ponos vsega gasilstva. Kljub skrajno neugodnemu vremenu se je vršilo vse po načrtanem sporedu. Gasilsko odposlanstvo je bilo radi vremena maloštevilno, a prihitelo je iz oddaljenih krajev častitav tov. rudn. društvu za poklonjeni mu dragoceni dar premogokopne družbe. — Kot zastopniki Gas. župe Žalske — oz. JGZ so prisostvovali tov. podnačelnik Golgranc, Dežman in Pristovšek. Došlo gasilstvo in goste je primerno pozdravil gerent, R. Plavšak, naglašajoč veliko naklonjenost rudn. ravnateljstva napram društvu, ki mu je postavilo ta veličastni hram. V imenu gasilstva se je zahvalil tov. Golgranc, bodreč domače društvo še k večjemu razmahu v popolnosti, ki jo je že doslej dokazovalo v obilni meri. Slavnostni banket v dvorani rudniške restavracije, ki ga je priredil zastopnikom in gostom gospod ravnatelj, je zaključil ta sicer zadeževani, vendar lepo uspeli gasilski praznik. Pred veselico sta obe tamošnji tov. društvi

nudili velik užitek z velikopotezno in vrlo uspelo skupno vajo z vsem številnim gasilnim orodjem. — Dasi je bilo treba tuintam skrivati se nagajivemu Jupitru pod dežnike, je vendar zavladalo na veseličnem prostoru veselo vrvenje ob zvokih priznane izborne rudniške godbe. Rudniški vlak je bil ves dan na razpolago in gostom vstop v rudnik dovoljen, za kar bodi na tem mestu izrečena g. ravnatelju najiskrenejša zahvala. — Dne 19. avgusta t. l. se je vršil slovesen prevoz gasilnega orodja iz starega orodišča v novi gasilski dom, ob prisotnosti sosednih gasilnih društev in zastopnikov JGZ.

Opazovalec Gasilske župe Grosupeljske nam piše: Delavnost načelnikov posameznih gasilskih društev včlanjenih v Gasilski župi Grosupeljski in njihova skrb za vzgojo dobrih gasilcev, zaslužita javno pohvalo. Vsa društva so pod njihovim vodstvom oživela in se zares pohvalno posvečajo gasilskemu delu. Delo, ki je v vojni zastopalo, se z vso vnemo nadaljuje in izpopolnjuje. Vsa društva so si v zadnjem času nabavila pomanjkljivo potrebno orodje in kroje. Društva, ki še nimajo svojih domov, so pridno na delu. V ta namen zbirajo darove, prirejajo z uspehom razne veselice in igre in upamo, da bodo imela vsa v doglednem času svojo lastno streho — svoj dom. Ta dom naj bo zavetišče gasilcem v prostih časih — naj jim bo dom izobraževanja in resnega dela, katerega plod naj bo v blagor gasilstvu, narodu in državi! To je cilj, ki ga zasledujejo in tudi hočejo doseči gasilci včlanjeni v Gasilski župi Grosupeljski. — Velika gasilska vaja, ki jo je priredila župa v zadnjem času v Veliki Račni, je prav dobro uspela. Izkazalo se je, da se v slučaju požara ni bati zaprek. Gasilci so dobro izvežbani. Orodje in cevi so v najboljšem stanju. — V župi, ki šteje 362 rednih članov, so včlanjena gasilna društva: Škofljica, Šmarje, Grosuplje, Št. Jurij, Mlačevo, Žalna, Višnjagora, Račna in Krka.

Gasilno društvo na Zg. Brniku si je z neumorno delavnostjo svojih članov nabavilo v Smekalovi tovarni novo, po najmodernejših principih izdelano brizgalnico. Dne 24. junija t. l. smo brizgalnico na najslovesnejši način blagoslovili — po maši obhod, blagoslov, nagovori, veselica na vrtu, vse ob zvokih mengeške godbe. Ognjeni krst je prejela brizgalnica dne 8. julija in 5. avgusta t. l. v Šenčurju.

Gasilno društvo v Litiji je praznovalo v nedeljo, dne 8. julija 1923 slavnost blagoslovljenja svoje prenovljene parne brizgalnice. Slavnosti se je udeležilo veliko število zavednega občinstva in tudi precej gasilcev, katere je vodil župni načelnik tov. Lajevic Franc. Zvezo je zastopal tov. Hojan, ki je imel slavnosti primeren nagovor na zbrane udeležence.

Gasilno društvo v Dolenji vasi pri Cerknici je slavilo v nedeljo, dne 12. avgusta 1923 svojo 30letnico. Na lepo slavnost so prihitela skoraj vsa gasilna društva cerkniškega okraja v polnem številu. Domačini so jim priredili veličasten sprejem in brhka dekleta so se kar kosale med seboj, katera bo bolj obsula s svežim cvetjem došle goste. V imenu zveze je prisostvoval slavnosti tovariš Hojan, ki je v lepih besedah bodril navzoče k vestnemu in vztrajnemu gasilskemu delovanju.

Gasilno društvo na Brdu pri Ljubljani je praznovalo v nedeljo, dne 16. septembra t. l. blagoslovljenje svoje prenovljene brizgalnice. Slavnosti se je udeležilo tudi gasilno društvo iz Dobrove s svojo društveno godbo in zastopniki sosednih gasilnih društev. Viški župnik, načelnik Gasilne župe Ljubljanske in župan iz Zgornje Šiške so skrbeli za primerne nagovore, dekleta v narodnih nošah pa za okras udeležencev s cveticami.

Razne stvari.

Fran Samsa, trgovec z gasilnim orodjem v Zagrebu, je dne 3. avgusta t. l. umrl. Rajnik je bil na glasu kot rečen in soliden trgovec ter je užival v gasilskih krogih splošno spoštovanje. R. i. p.

Prekmursko gasilstvo. Predsedstvo JGZ se že nad dve leti ukvarja z organizacijo prekmurskega gasilstva. Meseca julija t. l. bi imelo priti do ustanovitve Gasilske župe Prekmurske, toda prekmurskemu gasilstvu dobrohoteči načrt se je, žalibože, izjalovil. Vzrok izjalovitve je brez dvoma slaba zveza s Prekmurjem in zategadelj tudi slaba informiranost tamošnjega gasilstva. Prekmursko gasilstvo je imelo dne 8. julija t. l. v Murski Soboti posvetovanje o ustanovitvi Gasilske župe Prekmurske, katero je sklical in vodil g. Ivan Titan, požarno-policijski nadzornik v Kupšincih. Gasilstvo je bilo zastopano v velikem številu. Ko je sklicatelj g. Titan razložil važnost in pomen Gasilske župe Prekmurske, so se vsi navzoči soglasno in navdušeno izjavili za ustanovitev župe, ko pa je razložil, da so v JGZ združena le prostovoljna gasilna društva, da je nadzorstvo brezplačno in častno, da znaša članarina za vsakega rednega člana 1 Din, od katerega dobi JGZ 2 K, župa 1.50 K in Savez 50 vin., to ni ugajalo nekaternikom, češ, kaj bo z obveznimi gasilnimi društvi, češ, da je smešno, če bi kdo nadzoroval dandanes društva brezplačno, češ, da ne gre, da bi pošiljali naš denar v Ljubljano in da bi nam ona potem vračala denar kot kako pomoč. Denar naj ostane tu pri nas, mi si ž njim lahko pomagamo sami. Ustanovimo si samostojno prekmursko gasilsko zvezo. Seveda so te bombastične izjave vplivale na zborovalce in tako ni prišlo ne do ustanovitve Gasilske župe Prekmurske, ne do samostojne prekmurske gasilske zveze.

Iz zborovanja posnemamo, da ima prekmursko gasilstvo čudne pojme o gasilski organizaciji in da je treba pouka in pojasnjevanja. Upamo, da se do prihodnjega leta zbistrijo pojmi in da se ustanovi Prekmurska gasilska župa vsaj leta 1924. Mimogredoč omenjamo, da je 7 gasilnih društev iz Prekmurja že sprejetih v JGZ, in če ne bo drugače, naj se skličejo ta na ustanovitev župe.

Gasilski koledar za leto 1924. Tov. Zupan, tajnik Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva se je odločil, da založi gasilski koledar za leto 1924. V to svrhu razpošilja gasilnim društvom dopisnice za naročitev koledarja. Koledar priporočamo društvom in posameznikom.

Dopisom na JGZ je za odgovor prilagati poštne znamke.

Požari.

Dne 7. avgusta t. l. je izbruhnil požar v Šenčurju pri Kranju. Mlatili so pšenico in nekdo je po nesreči z vozom ojesom zadel svetilko na steni. Svetilka je padla v slamo in ogenj se je z bliskovito hitrostjo razširil po cellem podu in po sosednih poslopljih. Pogorelo je 7 posloplj in pogorel bi bil velik del, če ne cel konec velike, večinoma s slamo krite vasi, ako bi ne bilo hitre in izdatne pomoči. Prihitelo je šest gasilnih društev na pomoč, in sicer Šenčur, Kranj, Brnik, Luže, Cerklje in Predoslje. Ogenj je bil omejen. Ogledali smo pogorišče in z radostjo smo konstatovali, da so gasilna društva delala čudeže. Lesene in s slamo krite, za dva do tri metre od ognja oddaljene hiše so bile rešene. Tu vidimo uspehe skupnih gasilskih vaj in pa uspehe požrtvovalnosti.

„Naročajte in širite naš list.“

Gasilnemu društvu v V. Vloge na okrajno glavartvo, kakor prošnje za odobrenje pravil, naznanitev občnih zborov itd., so kolka proste. Treba pa je, da pišete na vlogo — zgoraj na desno —: Kolka prosto, gasilska zadeva!

Gasilnemu društvu v G. Proste vaje so naročene.

Pogovori.

Gasilnim društvom v K., L. in Z. Tirolske cevi »Telfs« stanejo danes 45 Din ali 180 kron. Posredovalec tov. Ivan Rus na Bledu.

Gasilnemu društvu S. Gasilstvo ima važnejši namen, ne pa, da bi delalo parado komursibodi. Če se posamezni člani udeležijo takih prireditev v civilni obleki, svobodno jim.

Gasilnemu društvu M. in Ž. Božične čudezne svečice, rakete, kemikalije za bengalični ogenj, papirnate varnostne topiče in druge predmete za umetno razsvetljavo izdeluje »P y r o t a«, pirotehnična delavnica v Celju.

za gasilna društva združena v „Jugoslov. gasilski zvezi Ljubgasilsko zvezo Ljubljana“ ter za „Gasilske župe“, cena 10 K, s pošto 10 K 80 v.

ENOTNA PRAVILA

ljana“, cena 3 K, s pošto 3 K 80 v. in PRAVILA za „Jugoslovansko“

so v zalogi

pri predsedstvu „Jugoslovanske gasilske zveze Ljubljana“ v Ljubljani.

Vežbovnik

za slovensko gasilstvo: GASILSKA KNJIŽNICA 1. in 2. zvezek, oba zvezka vezana v eno knjigo, je v zalogi pri predsedstvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani.

Cena 25 K, s pošto 27 K.

Knjigo priporočamo vsakemu zaved. in vestnemu gasilcu

„Naša pesem“, besedilo E. Ganglovo, vglasbil Stanko Premrl, je v zalogi pri predsedstvu Jugoslovanske gasilske zveze v Ljubljani.

Prijateljem in znancem, zlasti pa gasilnim društvom naznanjava tužno vest, da je najin sodrug in šef-trgovec gospod

FRAN SAMSA

dne 3. avgusta t. l. v 62. letu starosti umrl.

V Zagrebu, dne 3. avgusta 1923.

Stjepan Javor,
sodrug.

I. Javor,
prokurist.

Posluje po celi Jugoslaviji. - Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavnica znaša 3,000.000.— Din v zlatu.

„JUGOSLAVIJA“

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani

sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongrolse“ ves njih kupčijski obsto v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojno in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ žensitvene kavcije za častnike.

Telefon 571. — Pisarna: Dunajska cesta 15. — Telefon 571.

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke, kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

Filip Bizjak,

krznar in izdelovatelj čepic

Ljubljana, Gosposvetska cesta 13.

M. FRÖHLIH CELJE
KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 11.

KRZNARNICA IN ZALOGA KROJNIH (UNIFORM-SKIH) POTREBŠČIN, ZLASTI GASILSKIH ČEPIC, ZNAKOV, GUMBOV, PIŠČALK, TROBK, SEKIRIC, VRVIC, LIPOVIH LISTOV I. T. D. PO PREDPISIH „JUGOSLOV. GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

A. KASSIG

LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL.

ZALOGA krojnih (uniformskih) potrebščin, kožuhovina iz raznih krznin. - Krznarnica in izdelovalnica čepic, zlasti gasilskih po najnovejših predpisih JGZ. Nakup kož divjačine. ZALOGA piščalk, vrvic, gasilskih znakov, gumbov, naramkov, lipovih listov itd. Vse po najnovejših predpisih „JGZ“.

SIEGEL & DRUG

D. Z. O. Z.

TKALNICA PLATNENEGA
IN BOMBAŽNEGA BLAGA

Nudi izborno blago za delavni gas. kroj.

LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 31.

SVITAVY
(č. s. r.)

WIEN

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA 3.

Sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodnejše.

Za vse vloge in obresti jamči mesto Ljubljana.

Stanje hranilnih vlog 80 milijonov dinarjev.

„SAVA“

Opče osiguravajuće dioničarsko društvo
ZAGREB.

Generalno zastopstvo za Slovenijo

v LJUBLJANI

Sv. Petra cesta šte. 2.

Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

A. & E. SKABERNÉ

veletrgovina.

MANUFAKTURA. MODA.

Ljubljana, Mestni trg.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica:

Din 25,000.000

Skupne rezerve:

nad

Din 20,000.000

Centrala:

Ljubljana, Dunajska c.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Brzjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št. 261, 413, 502,
503 in 504.

IZVRŠUJE VSE BANČNE POSLE NAJKULANTNEJE.

Dežni plašči.
Podpetniki, vinske cevi I. dr.
Ročne ognjegasne priprave
„EXPRESS“.

Cevi za gasilna društva
 posreduje iz najboljših tovarn

VIKTOR BOHINEC

LJUBLJANA, Dunajska c. 21.

Zastopnik tovarne:

Pneumatika
 za automobile, motorna kolesa in becikle.

Gumljevi obroči
 za kočije in otroške vozičke.

Nepremočljivo platno
 za avtomobilne strehe in vozove.

Continental

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6

priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovejših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

Specijalno podjetje gasilnih potrebščin

MILINKOVIĆ & Co.

Ljubljana, Prešernova ulica št. 7.

nudi: brizgalnice, ekstinkterje (extinktaure), ročne brizgalnice, brizgalnice na kolesih, autobrizgalnice, lestve, cevi z opremo, spojke, reševalne priprave, krinke, popolno opremo za moštvo, načelnike in dostojanstvenike; material za popravo orodja in cevi.

TVORNICA PEČATNIH ZNAMK, ŠTAMPILIJ
 IN PEČATOV

ANTON ČERNE, graveur

LJUBLJANA, Dvorni trg št. 1.

Tvrdba

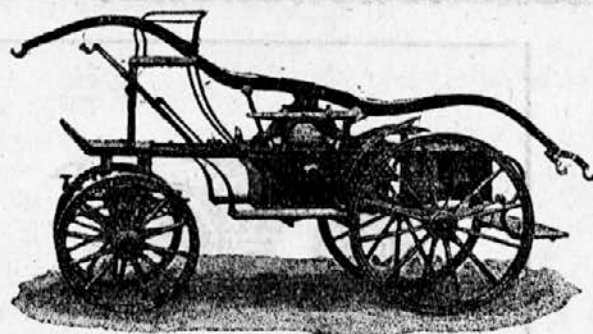
ANT. KRISPER, Ljubljana

Mestni trg 21,

priporoča cenj. občinstvu svojo bogato zalogo čevljev na **boljše** kakovosti po **znatno** znižanih cenah.

Kupujte pri tvrdkah,
ki imajo inserate v „Gasilcu“.

Zaloga gasilnega orodja

FRAN SAMSA

ZAGREB, Gunduličeva ulica šte. 23.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopljene, gumijeve, črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, namramke, spojke, ročne brizgalnice, trobke, piščalke, svetiljke, vrvice i. t. d. Dobavlja od glasovite tvrdke

KONRAD ROSENBAUER v Lincu

brizgalnice najsolidnejše vrste, vozne in snemalne brizgalnice, posebno izborna brizgalnica „TRIUMPF“, dovršeno izdelano bencinmotoriko „Marka Linc“ na 4 in na 2 kolesih, tudi za manjša društva. Cene se računajo po dnevni avstrijski valuti, blago postavljeno do meje, po naročilu tudi brez carine

Priporoča se najtopleje

FRAN SAMSA

Zagreb, Gunduličeva ulica 23

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenjskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebnih stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

DUNAJSKA CESTA 17,

katera Vam nudi najugodnejše pogoje.

Strojne tovarne in livarne d. d. Ljubljana.

Gasilske brizgalnice

najrazličnejših sistemov po zmernih cenah.

Vse gasilske potrebščine

spojke, prehodniki, vedra, lestve,
čelade i. t. d.

Trgovska banka d. d., Ljubljana

Šelenburgova ulica števil. 1.

(Prej Slovenska eskomptna banka.)

Delniška glavnica 15,000.000 Din.

Rezervni zaklad 2,500.000 Din.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavni: „Trgovska“.

Telefoni: 139, 146, 458.

Podružnice:

Maribor

Novo mesto

Rakek

Slovenjgradec

Slovenska Bistrica.

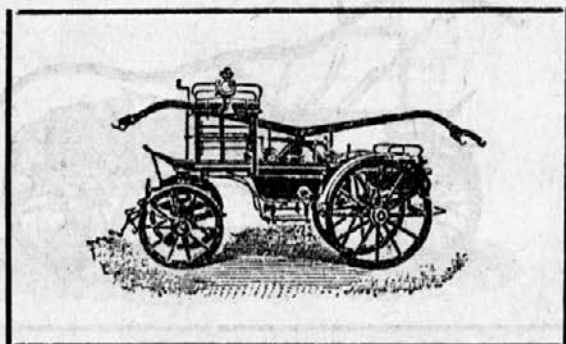
Ekspoziture:

Konjice

Meža - Dravograd

Ljubljana (menjalnica v Kolodvorski ulici).

Ustanovljeno leta 1820.

Najstarejša specialna tovarna

R. A. SMEKAL

Tovarna gasilnega, telovadnega orodja in tkalnice cevi, livarna kovin in železa.

Središče Praga-Smichov, Čechy pri Prostějovu, Slatinany pri Chrudimu.

Priporoča svoje specialne proizvode: avtomobilne brizgalnice in vozove za orodje, motorne in električne brizgalnice, četverkolne brizgalnice po najnovjšem Smekalovem sestavu, vodonoše, dvokolne brizgalnice, brentne in ročne brizgalnice. Konopne cevi izdelane v lastni tkalnici in delavnici za gas. orodje. Parna pilarna v Čechy pri Prostějovu. Spiralne sesalne cevi.

Gasilsko orodje, in sicer: čelade za gasilce in dostojanstvenike, plezalno orodje, pasove, mehnične lestve, krinke in dihalne priprave, gasilske trobke in piščalke, gasilske znake in embleme, telovadno orodje vseh vrst za šole in telovadna društva iz najboljšje jesenovine, fekalne in zračje sesalke, sanitarne priprave, nosilke in stroje za desinfekcijo. Dvokolne in četverkolne vozove za polivanje in za pometanje cest. Posoda za smeti.

Naročitve in pisma naj se pošiljajo centrali: R. A. SMEKAL v Smichov.

Postrežba točna.

Postrežba točna.

Ustanovljeno leta 1820.